

# **l'URC**

## **una revista castellera**

**número 38  
setembre 2017**

www.castellersdibsenolmavent.com



**Treballem  
el 5 de 9  
amb folre**



**Així se'ns veu:  
Benet Iñigo**

# **La influència castellera en l'obra de Picasso**

## Som solidaris

Sovint la societat ens veu com un conglomerat de gent que viu, pensa i es dedica exclusivament a fer castells.

Al llarg de gairebé 50 anys els Castellers de Barcelona hem estat també partícips d'altres activitats o mobilitzacions: amnistia, reclamant l'Estatut o participant a les festes cíviques dels darrers 11-S.

Aquest primer tram de la temporada, però, la Colla ha mostrat el seu vessant més altruista i ha iniciat dues accions enfocades vers els nostres veïns més que cap a nosaltres.

D'una banda, tant el local de la Colla com uns quants membres castellers han estat adscrits al Programa català del refugiat engegat per la Generalitat. D'aquesta manera, tant els mentors-castellers com la mateixa colla ha fet propi el crit de "Volem acollir" i en els propers mesos veurem nous castellers que són refugiats de diferents països.

D'altra banda, la instal·lació d'un desfibril·lador al local, i la corresponent formació de gairebé una vintena de castellers, fa que la Colla ofereixi un servei d'emergència vital a tot el barri.

Aquestes dues accions ens apropen més a la societat que ens envolta i ens fa més solidaris, alhora que referma els valors castellers pels que fa 7 anys, a Kenya, la UNESCO ens va declarar Patrimoni Cultural Immaterial de la Humanitat.

## Consell de Redacció:

Aida Buaro, Pepe Dobao, Assumpta Dura, Toni Mañané, Mery Mañané, Frederic Planas, Jaume Plana, Robert Saugar, Carme Soria i Albert Tarragó

## Col·laboradors:

Màrius Àrias, Rafael Caballero, Maria Assumpta Durà, Alexandra Estévez, Sergi Garcia, Carles Girol, Paco Igual, Benet Iñigo, Julià Legido, Cinta Lleixà, Olga Lozano, Mery Mañané, Toni Mañané, Oriol Martí, Jordi Marimón, Jesús Mas, Albert Mateo, Maria Medina, Carme Mellgarejo, Núria Moratona, Eduard París, Salvador Pons, Eduard Prats, Frederic Planas, Jordi Planas, Marta Rodés, Eva Sarasà, Garmán Simón, David Tarrats i Àxel Vilaseca.

## Fotografia:

Josep Colet, Pau Corcelles, Gabriel Guzman, Albert Mateo, Natàlia Mocholi, Christian Muñoz i Eduard París.

## Il·lustracions:

Albert Tarragó

## Correcció:

Mery Mañané, Eduard París i Anna Mollà (Consorci per la Normalització Lingüística-Sant Martí)

## Publicitat:

Arnaud Lleixà i Albert Torrella

## Maquetació:

Frederic Planas

## Edita:

Castellers de Barcelona

## Impressió:

Empòrium serveis gràfics

## URC:

urc@castellersdebarcelona.cat

## Castellers de Barcelona

C/ Bilbao, 212-214 - 08018 Barcelona  
Tel./fax/cont. 93 498 27 28 - Mòbil 609 32 77 56  
colla@castellersdebarcelona.cat

El Consell de Redacció no es fa responsable de les opinions reflexades en els articles dels seus col·laboradors.

Fotografia principal de la portada: Christian Muñoz.

# L'URC

## una revista castellera

## SUMARI - EDITORIAL 1

### EL RACÓ DEL CAP DE COLLA 2

Mery Mañané

### SALA DE JUNTES 3

Rafael Caballero

### ELS CASTELLS A L'OBRA DE PICASSO 4

Toni Mañané

### EL FENOMEN UNIVERSITARI 8

Julià Legido

### AIXÍ SE'NS VEU 9

Benet Iñigo

### ELS BAIXOS, COM VIUEN ELS CASTELLS 10

Maria Assumpta Durà

### EL 5 DE 9 AMB FOLRE 12

Jordi Planas

### DEL 3 DE 7 AL 3 DE 8 PER SOTA 14

Frederic Planas

### EL RACÓ DEL CAP DE CANALLA 15

Robert Roselló

### ACTUACIONS 2017 (1a part) 16

### ENS DEIXA EL FRANCESC CAPELLAN 35

Toni Mañané

### URC: 20 ANYS! 36

Toni Mañané

### III CONCURS INTERINSTITUTS 37

Maria López Moya

### EL MANEL OLIVELLA I LA SEVA HISTÒRIA 38

Toni Mañané

### JOSEP DÍAZ 41

Maria Assumpta Durà

### LA CANALLA PINTA 42

Maria Medina

### LA CANALLA DIU 43

Alexandra Estévez

### ADÉU A LA IAIA BOSSES 43

Mery Mañané

### CAMINADES CASTELLERES 44

Frederic Planas

# El racó del cap de colla

Mery Mañané, cap de colla

## D'aquí partim.

Gairebé sense adonar-nos-en hem superat el primer tram de la temporada i ara ens trobem a les portes de La Mercè. I com hi arribem? Doncs amb uns registres que hauríem firmat cegament a principi de temporada: quatre castells de 9, cinc 5 de 8 i dues torres de 8 amb folre (1 carregada), tretze 4 de 8 i dotze 3 de 8. Evidentment, la nota negativa són les dues caigudes de 3 de 9 amb folre, però hem fet una feina titànica a l'assaig que s'ha vist reflectida amb els resultats finals.

D'aquest primer tram de temporada em quedo amb un munt de coses a les que li donarem la importància necessària quan agafem perspectiva. En primer lloc, el fet d'haver recuperat el 2 de 8 després d'un any en blanc. No era un repte fàcil, teníem pressió sobre aquest castell però la feina a assaig ha acabat donant els seus fruits.

De Valls, evidentment, em quedo també amb el primer 3 de 9 de l'any. Com us deia, amb el temps li donarem el valor extraordinari que té el fet d'haver estrenat el primer castell de 9 a més de 100 km de casa, i a una setmana de l'Aniversari. Una altra cosa a destacar és l'estrena del 5 de 8 a la diada de Vigília. Deixàvem de fer una vigília relaxada per a encarar el primer repte del cap de setmana. I de l'Aniversari, com no?, em quedo amb l'estrena del 4 de 9 folrat, un mes i mig abans del que ho havíem fet mai. No només amb el resultat, també amb l'actitud ambiciosa amb la que el vau encarar.

I, evidentment, em quedo amb els fruits recollits a l'actuació de Màrtirs. Perquè Màrtirs és màgic, però el gran secret de Màrtirs és el convenciment absolut amb el que arribeu a plaça i us veieu capaços de tot. I em quedo també amb les tímides celebracions del 3 de 9. En descarregar aquest castell tots ens vam treure una espineta, però sabíem que l'actuació no havia acabat i que encara havíem de mantenir la tensió per descarregar el 4 de 9. Seny de colla gran.

No ha estat un inici fàcil, ens vam trobar d'entrada amb baixes de tronc que podrien condicionar els castells de 9 i algun de la gamma alta de 8. Però amb l'esforç de tots i amb les ganes de treballar i treballar a l'assaig ens n'hem acabat sortint. També hi ha hagut dos can-

vis a nivell de Tècnica, des d'aquí vull agrair a la Lara i el Manel la feina feta l'any passat, i a l'Eva i l'Aaron el coratge de posar-se enguany al capdavant.

En aquest inici de temporada hem crescut una mica més, no tan sols a nivell de castells i registres, sinó també a nivell d'actitud. Si realment volem entrar a la Gamma Extra havíem de fer una evolució també en la manera com actuem davant d'un castell. En aquest sentit, cada mes hem treballat un objectiu i, finalment,

ens hem vist com una colla gran capaç d'estar per la feina, de mirar-se a la pinya i col·locar-se ràpidament a lloc i d'estar en silenci per tal d'afavorir la concentració i el desenvolupament del castell. Sabem fer-ho bé, som capaços de fer-ho bé, recordem-

ho en el segon tram de temporada i en veurem el resultat.

De fet, ja ho vam deixar entreure en l'últim assaig abans de vacances. Un assaig molt exigent, amb molta calor, sense cap prova petita per descansar, i amb unes ganes i una concentració increïbles de principi a fi. El resultat? 3 de 8 per sota fins a quarts, 4 de 9 net fins a dosos, 5 de 9 amb folre fins a quints, 9 de 7 net fins aixecadors i 2 de 8 net fins a dosos. D'aquí partim.

Sense oblidar el respecte als castells de 9, que són el nostre sostre actual i hem de seguir fent-los i fer-los amb molt bones maneres, però amb les ganes i capacitat immenses de trencar tots els sostres possibles. Estem a les portes, rematem la feina? Immensament capaços, totalment convençuts!



Cercavila de la diada del Pati a Valls

# Sala de Juntes

Rafael Caballero, president

## Tant que fem.

Vull transmetre-us de primera mà la sensació que tinc del que s'està fent, de l'orgull per aquest grup de persones que formen allò que tots en diem 'Colla'. Donem passes importants per mantenir el nivell en tots els sentits, tècnicament i socialment, però encara no el suficient per créixer.

Orgullós, és clar, de la base que s'ha creat i que ben gestionada donarà encara més fruits en els propers anys, però recelós perquè no podem arrencar més ràpid, veient tota la força que tenim.

Vivim en una ciutat molt ben considerada, i tenim la sort de portar el seu nom, però, alhora, no tenim prou atracció com perquè de la curiositat es passi al compromís; moltes persones arriben i se'n van, moltes.

Tècnicament, som la millor colla de 9, amb un potencial increíble. Però s'ha de materialitzar aquest potencial; per què no ho aconseguim? per què no pugem un esglao més? Mireu fotos d'un 3 de 9 amb folre fora de la plaça de Sant Jaume o del Concurs de Tarragona; veniu a un assaig dels més importants de la temporada i fixeu-vos en la dimensió de la soca del 4 de 9 amb folre quan queda tancada... Es queda en no res. **Tant que fem i tan pocs que som.**

Només que sis persones més, dels que ara no estigueu dedicant el vostre temps lliure a la Colla, volguéssiu 'tirar del carro', ja ho tindriem.

Sento un orgull inoblidable per les persones que esteu compromeses, fent això possible cada any, però sento ràbia que no aconseguim socialment créixer més. És veritat que hem crescut, potser ara hi ha més persones que mai que dediquen

de forma altruista el seu temps lliure a la Colla, però ens falta quelcom més.

Les bones notícies són que penso que no és ni impossible ni difícil, ans el contrari, és raonable i ho tenim a l'abast. Només que sis persones, dels qui ara no estigueu dedicant el vostre temps lliure a la Colla, volguéssiu 'tirar del carro', ja ho tindriem.

Quin misteri!! Què us diré ara?

Doncs res que no sapigueu; veniu als tallers i d'altres accions de recaptació que fem i feu un seguiment de les persones que arriben. Veniu el divendres abans d'assaig i prepareu la tàctica perquè associacions dels barris de Barcelona ens conequin i vulguin col·laborar en els nostres assajos i diades imprescindibles. Veniu i parleu amb els companys que no venen de forma regular i al final acaben desvinculant-se. Dos per a cada iniciativa; només calen sis persones.

Us hi espero. Som-hi!

# GUIPÚSCOA-16

*Reparació i venda  
d'ordinadors*

Joan F. Rodríguez

PREUS ESPECIALS  
pels  
CASTELLERS DE BARCELONA



**Rambla Guipúscoa, 16, baixos local-3 - 08018 BARCELONA**

**Tel. 936 242 502 - Mòb. 688 235 781**

**guipuscoa16@yahoo.es**

# Els castells a l'obra de Picasso

Toni Mañané

Va ser durant una conversa amb l'amic i pintor Josep Bestit que em va mostrar una ponència presentada en un simpòsium casteller on es parlava de pintors que havien pres com referència els castells en les seves obres, a banda d'en Bestit, apareixien noms com Sert, Miró, Eduard Castells i Picasso.

Fins aquell dia només coneixia l'extensa obra bestiana i la façana del Col·legi d'Arquitectes de Picasso com a temàtica artística-castellera.

No va ser gens fàcil trobar referències de Picasso i els castells a les xarxes d'internet, per la qual cosa vaig optar per demanar al Museu Casa Natal de Picasso a Màlaga i al propi Museu Picasso de Barcelona si en sabien res sobre el tema. Poca cosa podia aportar jo d'informació més enllà de que havia vist uns dibuixos en el que el © indicava Sucesión Pablo Picasso. Als pocs dies la Margarida Cortadella del Centre de Coneixement i Recerca em citava a la biblioteca del Museu Picasso per deixar-me veure els dibuixos.

Com un miracle tenia entre les meves mans el facsímil del "Cahier de Dessins appartenant Monsieur Picasso", el conegut com *Cahier 7*, que en les seves 98 pàgines té esbossos de Picasso fets en llapis i ploma durant l'estiu del 1907 i que conté els treballs de Picasso sobre castells juntament amb "*études pour les demoiselles d'Avignon*".

Al llarg del quasi centenar de pàgines, trobem els mencionats esbossos de les "Demoiselles" i fins a 23 cossos humans o construccions castelleres.

Segons Brigitte Leal, antiga conservadora del Musée Picasso de París, "en els diferents quaderns entre 1906 i 1907 s'aprecia l'estudi de que Picasso fa dels cos humà i les seves formes, hi ha un fil transmisor entre els dibuixos que fa dels acròbates i el que posteriorment serien les "demoiselles".

Per la seva banda, Pierre Daix en la seva obra *El cubismo de Picasso: catálogo razonado de la obra pintada, 1907-1916*, indica que "a l'any 1907, Picasso fa un canvi en la seva etapa pictòrica com a expressió de superació de

les obres d'Ingres i abocant-lo cap el cubisme" que donaria lloc al *Nu amb braç aixecat i cortines* (1907) amb clara influència de Cézanne.

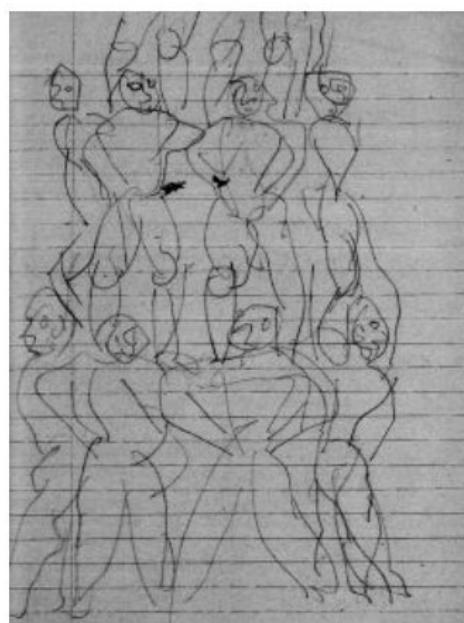
Una altra aportació que ens permetrà poder tenir una visió més àmplia del món de Picasso i les formes humanes la trobem a "*Je suis le Cahier*", obra d'Arnold i Marc Glimcher que explica que "l'any del quadern de dibuixos a llapis que presentà el 1907, és el més important de la seva primera maduresa; l'època de l'any concreta, aparentment, és la primavera de març a maig, més o menys, quan està immers a les primeres fases de les "Demoiselles d'Avignon". El quadern ofereix una varietat de dades visuals i escrits que reforcen i amplien el nostre coneixement de la cada cop més sorprenent inventiva de Picasso per a crear una nova raça humana que aviat es plasmaria en la convulsió pictòrica de les *Demoiselles* (...) i recorda els esforços a començaments de 1907 per crear figures adequades a un nou tipus de culte severament simètric, estàtic i geomètricament esquematitzat".

## Va veure Picasso castells?

Al llarg de la seva vida Picasso va passar llargues estades a Catalunya fins el cop d'Estat del general Franco contra la República. Picasso manifestà que no tornaria mentre Franco fos el *Caudillo*.

Picasso arriba a Barcelona el 1895 i al llarg de dos anys cursa estudis de pintura a la nostra ciutat, posteriorment marxaria a París. Durant el segon semestre del 1899 va estar a Horta de Sant Joan tornant a Barcelona, on va residir durant el 1900. Tornaria a la ciutat comtal els anys 1902 i el període 1903-1904. A Gósol hi va estar durant la primavera i l'estiu del 1906. Després d'un llarg interval a França, torna al país el 1909 on durant el període de maig a setembre alterna la seva estada entre Barcelona i Horta de Sant Joan. El darrer cop que estaria a Catalunya va ser el 1917 amb els Ballets Russos,

Però veient la geoposició de Picasso a Catalunya es fa difícil



A la pàgina 51 del *Cahier 7* de Picasso trobem un dibuix que podria ser una estructura de 4, on baixos i segons miren a l'observador.  
© Sucesión Pablo Picasso, VEGAP, Madrid, 2017

opinar sobre on va veure Picasso els castells en viu. Horta de Sant Joan es al sud de Catalunya i lluny de la zona tradicional castellera. Cadaqués, a les comarques gironines, per descomptat que no. Tot sembla indicar que Picasso va poder viure els castells en directe a Barcelona, en concret durant les festes de la Mercè de 1902.

Segons explica Josep Palau i Fabre a "Picasso vivent 1881-1902", les festes de la Mercè estaven en decadència i l'aleshores l'alcalde liberal Joan Amat i Sormaní "decidí ressuscitar amb major esplendor que mai: fer d'aquelles unes festes populars (...) Però des de el punt de vista popular, l'atracció màxima era la gran cavalcada històrico-artística a la qual participaven gairebé totes les poblacions catalanes de certa importància".

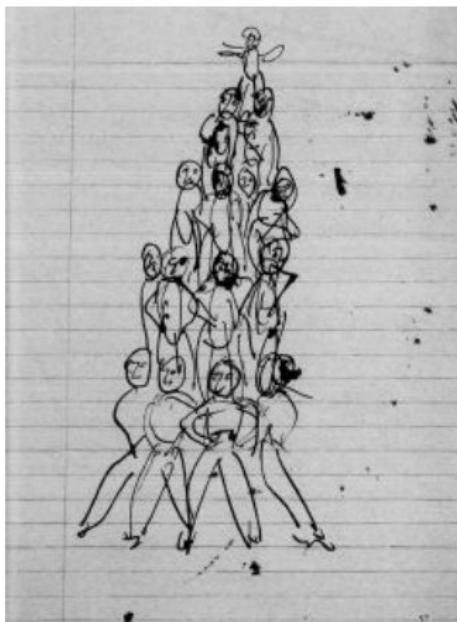
En aquesta tessitura l'Ajuntament de Barcelona, amb la intenció de reimpulsar la festa, decideix passar la Mercè als dies 4 i 5 d'octubre a fi i efecte de comptar amb el màxim de carrosses.

En principi la cavalcada estava prevista que sortís de l'escorxador de Barcelona (prop de la plaça Espanya) el dissabte dia 4, però segons publicava el Diario de Barcelona, "es va fer el diumenge 5 i va ploure".

Aquell cap de setmana El Liberal, publica a portada un dibuix de Picasso amb elements de la cavalcada. Estem a principis del segle XX i la tecnologia no permetia l'immediatesa actual, per la qual cosa Picasso, els dies anteriors, es desplaça a l'escorxador i pren idees per a fer els dibuixos. El seguici de les carrosses no és el mateix que indiquen profusament diferents diaris de l'època. És també pel motiu de fer el dibuix abans que no apareixin els castells en aquest seguici picassiana, tot i que va participar alguna colla; sembla ser que aquestes colles que van actuar a la Ciutadella eren la Colla Vella i la Nova dels Xiquets de Valls, que van fer castells de 6 i 7 i un 3 de 7 aixecat per sota.

En qualsevol cas va ser en aquest moment que Picasso veu els castells i ho grava en el seu cervell.

No serà fins cinc anys després que el pintor malgrat, que ja és a París, recupera de la seva memòria les torres humanes i comença a treballar a la seva obra *Nu amb braç aixecat i cortines* (1907) que donaria pas a les mundialment conegudes "Demoiselles d'Avignon".



A la pàgina 57 s'hi aprecia un 4 de 5 en la seva totalitat malgrat no apareix l'aixecador.  
© Sucesión Pablo Picasso, VEGAP, Madrid, 2017

Picasso vol representar el cos humà i ho fa fent esbossos d'homes i de dones acabant amb dibuixos de grup com el que posteriorment serien les dones i clients representats al quadre de les *Demoiselles* o els acròbates que no tindrien translació a una obra final de Picasso.

Han passat cinc anys des que va veure els castells a Barcelona i s'inspira en la força i les corbes dels músculs dels homes per plasmar-los en el seu *cahier*. Els noms amb què titula els dibuixos no deixen lloc a dubte, i així els 23 que fan referència als castells els agrupa en noms com "acrobates faisant la pyramide", "études de personnages (acrobates)", "deux homm sur les surmontes des jambes de deux acrobates" o senzillament com a nus.

Una de les característiques comunes en els dibuixos és que representen al casteller nu i mirant cap a fora, a diferència dels castells en què la construcció es fa mirant-se tots entre ells. Aquí hi ha dues hipòtesis de treball, una que Picasso no recordés del tot bé la construcció de les piràmides i tingués una barreja d'idees amb la moixiganga, o que el que volgués plasmar fos el cos humà i per això el presenta nu i mirant cap al davant.

### Com són els dibuixos?

El primer dibuix sembla representar un 3 de 6 fins aixecador. Es tracta d'un dibuix molt bàsic i on gairebé només hi ha línies esquemàtiques. El següent ja és més detallista i podem veure els baixos d'un tres mirant cap endavant amb les mans a la cintura, a sobre d'ells, els segons. En els següents dibuixos veiem com apareixen les cares dels tres baixos i dos dels segons. A la pàgina 23 del *Cahier* apareix un detall del baix, braços a la cintura, on es destaca els pectorals, músculs de les extremitats i sexe. Si passem a la pàgina 25 veiem un casteller en posició de pujar a la torre; el braç dret s'agafa a alguna cosa no definida, mentre que la cama dreta fa les primeres passes de pujada. Un dibuix similar trobem al a pàgina 27, peu esquerre al terra, dret iniciant l'ascens i els dos braços fent força per pujar. Els dibuixos corresponents a les pàgines 29 i 30 son molt similars representant la pujada; en aquest cas una cama inicia la pujada mentre que la contrària, fora del terra, inicia l'impuls per a pujar; en aquesta ocasió el cap

Una de les característiques comunes a tots els dibuixos és que representen als castellers nus i mirant cap a l'observador.

està ben definit i mira cap a amunt.

Arribem als dibuixos de les pàgines 35, 37, 39 i 48 on de nou hi ha un esbós d'un castell de 3 amb línies molt simples, com si l'artista el que volgués en aquesta ocasió fos senzillament plasmar la idea.

A la pàgina 49, l'estructura canvia; és una torre o castell de dos on els baixos, sempre braços al maluc suporten uns dosos on només es veuen les cames, això sí; marcant músculs i articulacions. Si passem a la pàgina 51, en aquesta ocasió ens trobem amb una construcció de 4 on es veuen baixos i segons que clarament miren cap a davant, mentre que dels terços només es veuen les cames.

El dibuix de la pàgina 52 em presenta un dubte; en principi és una dona, però aquestes, fins gairebé finals del segle XX no feien castells, era una activitat exclusiva dels homes. A aquest dibuix, però, sembla que la dona està en posició de sostener un segon d'un pilar. Sens dubte la meva apreciació pot ser equivocada, però deixo oberta aquesta possibilitat.

Arribem als quatre darrers dibuixos que, sens dubte, son els més interessants, castellerament parlant, d'aquest *Cahier*. Es tracta de construccions castelleres “comme il faut”, això si, sempre mirat al davant i totalment nues.

Totes representen una construcció de 4 i podríem dir que aquí Picasso es recrea en el que podria haver estat una de les seves obres acabades. Ens centrarem en les tres primeres ja que la darrera, corresponent a la pàgina 58, sembla estar feta a corre-cuita, com si volgués només plasmar una idea. El dibuix corresponent a la pàgina 53 és molt semblant al comentat de la pàgina 51, construcció de 4 amb baixos, segons i cames dels terços, braços al maluc i cares serioses –al dibuix de la pàgina 58, les cares són d'alegria com si haguessin carregat el castell, fins i tot una figura fora del castell alça els braços en senyal d'alegria–.

Per a mi les dues construccions que més representen els castells són les de les pàgines 55 i 57. A la primera sembla representar un 4 de 5 on baixos, segons i terços estan ben definits i al que seria el pom de dalt només es distingeixen uns caps. L'enxaneta dempeus obre els braços en creu. Aquest dibuix tan sols marca les siluetes i les cares serioses dels castellers,



El realitzador dels esgrafiats del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, a partir dels dibuixos de Picasso, Carl Nesjar, davant de l'obra. © Revista Cuadernos de Arquitectura, núm. 48, 1962.

tots ells mirant cap a l'espectador. El segon dibuix representa clarament un 4 de 5 amb les siluetes dels tres primers pisos, una parella de dosos i l'enxaneta també braços en creu i amb barretina.

### El fris de la plaça Nova

Sens dubte, l'obra de Picasso que més coneixem és el fris situat a la façana frontal del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (coac) a la plaça Nova i que va ser inaugurat el 1962. A l'interior de l'edifici també podem contemplar dos murals obra de l'artista que es troben a la sala d'actes.

Al discurs d'ingrés de Xavier Busquets i Sindreu a l'Acadèmia d'Arquitectes de Barcelona realitzat el 1987 recorda com Picasso va guanyar “els dos concursos i obtenir l'encàrrec de realitzar el projecte i assumir la direcció de l'obra”. L'edifici no va estar aliè a la polèmica; per una banda tenia la muralla romana de la ciutat i per l'altra, el Palau Episcopal, Ca l'Ardiaca i la Catedral; era mitjans dels anys 50. L'altre element de polèmica era la col·laboració entre Xavier Busquets, exmembre de la feixista *División Azul*, i l'artista malagueu, conegut per la

ciutat i per l'altra, el Palau Episcopal, Ca l'Ardiaca i la Catedral; era mitjans dels anys 50. L'altre element de polèmica era la col·laboració entre Xavier Busquets, exmembre de la feixista *División Azul*, i l'artista malagueu, conegut per la

Els frisos de la façana del Col·legi d'Arquitectes a la plaça Nova ens acompanyen en múltiples concentracions castelleres.

seva defensa de la República espanyola.

En el document citat, Busquets recorda la primera trobada a Canes amb Picasso, on l'artista l'aborda

amb una primera pregunta "Què fan a Barcelona?". Després d'aquest primer contacte vindria un altra propiciada per la visita que l'arquitecte fa a París el 1958 on veu el mural fet per Miró en col·laboració amb Llorens Artigas a la seu de l'UNESCO. Busquets ho té clar i comença a donar-li voltes a la col·laboració de Picasso i el ceramista Antoni Cumella al que hauria d'encomanar-li el recobriment exterior de la façana amb gres. Aquest projecte no arriba a bon port.

Picasso decideix que la tècnica a fer servir serà l'esgrafiat al doll de sorra, una tècnica nova que havia estat feta servir a l'edifici del Govern a Oslo. L'encarregat de fer-ho seria el noruec Carl Nesjar.

És el propi Xavier Busquets qui facilita a Picasso fotografies i una pel·lícula en 16 mm amb escenes de la fira de Santa Llúcia, trobades de gegants i castells, la processó de Corpus i d'altres tradicions.

Els dies passen i Picasso no dona senyals de com està l'obra. Neguitós, l'arquitecte li diu a Picasso i la seva dona Jacqueline que no pot esperar més i que li corre presa tenir els dibuixos. Picasso li respon amb un lacònic "resa un parenostre perquè t'ho faci". Tres dies després, el 18 d'octubre de 1960, Picasso telefona a Busquets per dir-li que ja té els dibuixos.

Alexandre Cirici Pellicer defineix els dibuixos com "els gegants, els cavallins, capgrossos, castellers i portadors de palmes fan la seva festa (...) com a l'oda de Maragall. Barcelona és sorollosa i descuidada,

però sap fer somriure al seu cel meravellós". Mes endavant el mateix Cirici diu "una versió lliure dels castellers, als que va fer aixecar palmes com els dansaires de la Moixiganga de Sitges elevant ciris".

Els frisos, en realitat, són tres. Els que va fer Picasso es van fer, segons indica Juan Bassegoda Nonell a "*Una gran obra de Picasso en Barcelona, los esgrafiados del Colegio de Arquitectos*", amb pedres volcàniques de basalt portades de Sant Joan les Fonts, a la Garrotxa.

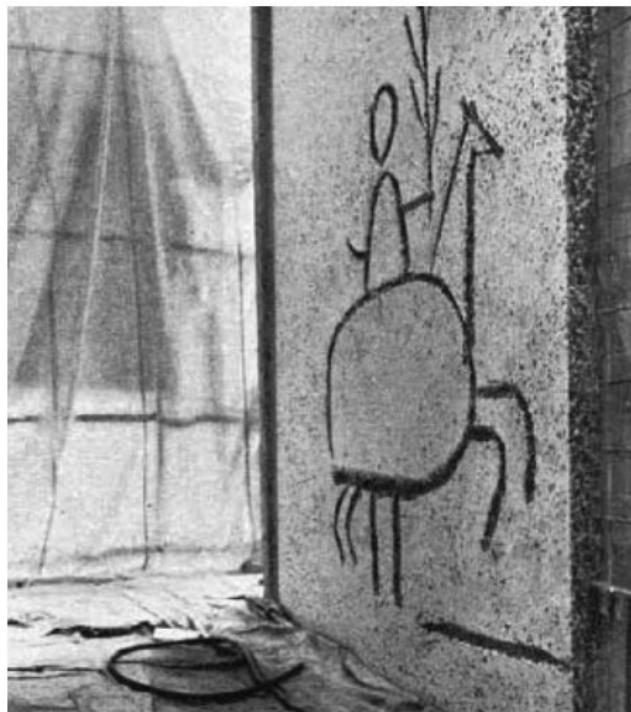
Per a realitzar els preparatius de l'obra es va fer servir un magatzem del barri de les Corts; allà es van fotografiar els esbossos i es van projectar les diapositives a una distància de 10 metres a fi i efecte d'assolir el tamany real desitjat. Un cop reproduïts els dibuixos en paper, Carl Nesjar fixà els papers a la façana del Col·legi d'Arquitectes i amb un punxó els resseguia i aplicava el raig de sorra.

### Què veiem als tres frisos?

Com ja hem comentat la façana del COAC té tres frisos diferents amb una longitud de 80 metres i una alçada de 4,26 metres. En el del carrer dels Arcs, anomenat "dels nens", podem veure una barca i un grup d'adults i nens que ballen al so d'unes gralles. A la banda oposada està l'anomenat "fris de la senyera" on dos genets a cavall, un amb una bandera, obren la comitiva festiva en què apareixen de nou les gralles, un bou i una barca que precedix a dues figures que sembla que toquen un timbal.

Sens dubte, però, el fris més conegut és el de la festa major, el que dona a la plaça Nova. En aquest fris Picasso va voler immortalitzar la cultura catalana i les festes de la plaça Nova que daten del 1589. El pintor s'inspira en la documentació aportada per Xavier Busquets i el que li diu el seu amic Josep Palau i Fabre. Han passat molts anys des que va veure les festes populars a Barcelona. Picasso vol plasmar en aquest fris els diferents aspectes culturals de la ciutat, però barreja festes: així, veiem els cavallets de la plaça Nova, els gegants, la festa de Rams i les piràmides humanes. A simple vista podrien ser moixigangues de Sitges com indica Alexandre Cirici, o una versió actualitzada dels castells que ja va dibuixar al 1907. En aquesta ocasió sembla representar una construcció de 3 de 6 amb unes traces molt senzilles, simplement línies pràcticament sense cos –a excepció de dos– i on bona part dels castellers duen palmes.

Siguin castells, siguin moixigangues, el que sembla clar és que a Picasso li va impactar aquesta tradició i va voler deixar-la plasmada en el seu llegat malgrat que per la immensa majoria sigui desconeguda.



Un dels plafons durant el procés d'elaboració  
© Revista Cuadernos de Arquitectura, núm. 48, 1962.

# El fenomen universitari

Julià Legido i Català

**A** mi això dels castells em va agafar ja de gran. Sempre m'havien fascinat però no m'hi vaig posar fins que vaig entrar a la universitat, quan el meu germà, que estudiava Enginyeria Informàtica a la Facultat d'Informàtica de Barcelona (FIB) de la UPC, em va dir que hi havia una colla que assajava cada dijous al migdia a la gespa d'Empresaris.

Poc després entraria a la colla de la ciutat pel fet que en aquella època hi havia majoria de Castellers de Barcelona en aquella colla universitària, i viuria moments històrics tant a Barcelona (mítica temporada 2003) com a Arreplegats de la Zona Universitària (primer 3 de 7, 4 de 7 amb agulla, 5 de 7 i pilar de 6 amb folre universitaris).

Aquest és un entre tants exemples del camí que fa un casteller que comença coneixent el món dels castells des de la universitat per passar després a les colles convencionals. Perquè aquestes colles tenen el denominador comú que no hi ha canalla com a tal i tots els integrants tenen entre 18 i 25 anys (aproximadament), però es caracteritzen per la gran comunió i la infinita motivació i energia per fer castells (i festa també).

Continuant amb el relat, en aquella època només hi havia tres o quatre colles universitàries i això de pertànyer a una d'aquestes i una convencional al mateix temps era una cosa, com a mínim, rareta.

Per sort, el món dels castells ha evolucionat i se'ls ha acabat reconeixent la immensa tasca que duen a terme: ampliar el món dels castells a altres sectors, formar nous castellers i nodrir en molts casos les colles

Finalment se'ls ha acabat reconeixent la immensa tasca que duen a terme: ampliar el món dels castells a altres sectors.



2 de 7 amb folre dels Trempats de l'UPF

convencionals amb castellers joves i amb moltíssima força per fer castells. Un exemple molt clar el tenim a casa nostra mateix, primer amb Arreplegats i actualment amb Trempats de la UPF. I és ben sabut també que un bon nombre de caps de colla de les colles convencionals han passat prèviament per colles universitàries. Fins a una quarantena (entre les quals, per exemple, les sis de Barcelona)!

Actualment ja hi ha una dotzena de colles repartides per diverses universitats de tot Catalunya i el nivell casteller assolit ha anat també *in crescendo*. Actualment ja són 8 colles fent castells de 7 i mig, colles fent castells folrats, i una fent castells de 8 (!).

## clotCENTRE ORTOPÈDIC

Centre dispensador  
d'articles ortopèdics  
CatSalut  
Nº de llicència sanitària FMO073CAT

SERVEI DE PODOLOGIA  
ORTOPÈDIA ESTÀNDAR I A MIDA  
LLOGUER DE PRODUCTES ORTOPÈDICS  
AJUDES TÈCNIQUES  
TALLER PROPI

Carrer del Clot, Nº 82 , 08018 Barcelona.  
Metro Clot línia L1 i L2 i Renfe Clot-Aragó.  
Tel.: 93 265 18 12 info@ortopediaclot.com  
[www.ortopediaclot.com](http://www.ortopediaclot.com)

# Així se'ns veu

## Sempre disposats a lluitar

Benet Iñigo

**E**l vermell s'associa a la passió, i és precisament això el que més desprenen els Castellers de Barcelona. Intensitat, viure cada aleta i cada diada com si no n'hi hagués cap altra. Els que ja portem un temps mamant castells sabem que hi ha moltes maneres d'entendre'ls, d'encastrar-los, i que cada colla va definint el seu tarannà. És un pòsit cultural que passa dels veterans als novells i que acaba marcant la mentalitat del grup en tots els sentits. Dels Castellers de Barcelona sempre he admirat la capacitat de sacrifici, el no rendir-se mai, el tornar-se a aixecar quan tot et bufa en contra. Segurament sou la colla que més capacitat de reacció heu demostrat a la ciutat davant les adversitats. Heu anat construint una mentalitat dura i orgullosa.

Són probablement els anys de trajectòria que porteu a les esquenes; l'haver viscut els castells quan tot era més rude i ningú parlava de tecnificació. Els actuals castellers de la colla són d'alguna manera els hereus d'aquella idea primogènita, el més semblant que hi ha a Barcelona del que coneixem com a «esperit vallenc». Des de fora sembla que us sentiu còmodes en la batalla. Sovint els vostres castells no transmeten la comoditat d'altres colles, però es nota que els coneixeu i us coneixe, que sou conscients de com s'han de treballar. I acumuleu ja molts galons a tots els nivells per afrontar-los.

He de reconèixer que fa uns anys tenia dubtes sobre la tendència que seguiríeu els Castellers de Barcelona. Al meu entendre, teniu elements sociològics en contra, com ara la identificació dels veïns i veïnes de la ciutat. Una ciutat que a tots ens enorgulleix però que alhora té unes dimensions i característiques que afavoreixen que molta gent busqui la identificació amb un espai més reduït, més «humà» com és el barri. I la sensació, encertada o no, que vaig tenir durant un temps és que l'aparició de més colles a la ciutat va despertar resistències. Que el nou mapa us



El Benet Iñigo durant una retransmissió a la plaça de la Vila de Vilafranca

**Sou el més semblant que hi ha a Barcelona del que coneixem com a «esperit vallenc».**

era incòmode sobretot a mesura que d'altres pujaven el nivell, i que heu necessitat un procés d'adaptació.

Però heu fet aquest camí, i una identitat de colla tan forta com la vostra us ha permès no només resituuar-vos sinó a partir d'aquí fer un salt endavant.

Avui veig uns Castellers de Barcelona forts i amb base per anar més enllà. Perquè sí, sueu per fer els castells de 9, però en veiem uns quants cada any i des de mitjans de temporada. Perquè teniu una gamma àmplia de construccions. I sobretot perquè se us veu gaudir, més alliberats, com si us haguéssiu tret pressió de sobre. I us dediqueu a lluitar els castells només pensant en ells i en vosaltres, com tant us agrada. Espero compartir moltes alegries amb vosaltres ben aviat.

**BENET IÑIGO** (Barcelona, 1982) és el cap de societat dels serveis informatius de RAC1. Tota la seva trajectòria ha estat vinculada a la ràdio, des dels inicis a Ràdio Gràcia passant per COM Ràdio. També ha tocat la tecla del periodisme casteller amb les retransmissions de Castells a RAC1 i col·laboracions esporàdiques amb el programa de TVC Quarts de 9, elmoncasteller.cat i d'altres mitjans. Aquest any ha publicat el llibre de divulgació castellera Pit i Amunt (Columna). Amb 16 anys va participar de la fundació dels Castellers del Poble Sec on ha ocupat diversos càrrecs tan a la Tècnica com a la Junta.

# Els baixos, com viuen els castells

Maria Assumpta Durà Guimerà

**E**ls castells són una obra d'enginyeria humana. És un Tetris a gran escala en el qual hi ha un lloc per a cada peça i cada peça ha de fer la seva funció. Però hi ha alguna peça clau en aquest mecanisme? M'agradaria respondre-us de manera ràpida i clara aquesta pregunta, però em temo que no serà possible. En aquest article parlarem dels baixos.

**Què és un baix?** Un casteller que ocupa el primer pis del tronc d'un castell humà i que trepitja directament el terra [\*]. T'imagines un castell sense aquesta posició? Jo tampoc. Forma part del nucli i des del moment mateix en què es comença a tancar la pinya o la soca desapareix de la vista de l'espectador. Però sempre hi és.

**I qui millor que els mateixos baixos per explicar-ho?** Som-hi, us els presento.

**Josep Lluís Mateo**, el més veterà dels entrevistats, fa vint-i-cinc anys que fa de baix a la Colla. Ell va començar de contrafort.

**Oscar Montserrat (Tete)**, des del 1999. Després de fer de crossa a la pinya i al folre i proves de tronc, explica que es va produir una selecció natural i va acabar parant castells de baix.

[\*] Definició elaborada a partir de les del DIEC i la Viquipèdia.

Els baixos coincideixen a dir que no se senten mai sols, compten amb les crossses, el contrafort i fins i tot, la resta de la pinya.

**Marina Homs** va començar el 2005, als 32 anys. Té el mèrit afegit de ser la primera dona baix en fer castells de 9.

**Oriolet Martín** fa cinc anys que defensa aquesta posició. La voluntat i la il·lusió el caracteritzen.

**Sergi García**, el més novell del grup. Poc més de tres anys parant castells de baix. De fet, des que va entrar a la Colla.

**I quins són els iniciis?** Excepte el Josep Lluís i l'Oriolet, que s'hi van oferir, la resta dels entrevistats van arribar a la posició perquè els ho van proposar. En tot cas, tots són baixos solvents i contrastats. En Josep Lluís i el Tete van començar fent castells de 6 i van anar augmentant gradualment

la dificultat dels castells. La Marina i l'Oriolet van començar amb els de 7. En Sergi, en canvi, va arrencar amb els de 8. I això té a veure amb el moment en què arribes a la Colla, de ben segur.

Quan se'ls pregunta **pel castell que els ha resultat més difícil**, les respostes també varien. La Marina, l'Oriolet i en Sergi coincideixen a dir que és el 4 de 8 amb agulla. Sincerament, no m'estranya. No hi ha lloc ni per tirar-se un pet allà dins!

El Tete no l'ha fet aquest (deu ser dels pocs que té pendent). Ell comenta que ha patit en molts i n'ha passat de tots els colors, però en destaca el 4 de 9



Quadrant els baixos del 4 de 9 amb folre de l'Aniversari



L'instant de tancar la soca de la torre a la diada del Patrimoni de Terrassa

amb folre del Concurs del 2014 perquè va sumar tot el que pot anar malament per un baix en un castell de 9: pressió excessiva de la pinya, el segon que carregava cap a la part de darrere de les espatlles...

Sort en va tenir de les crosses que el van mantenir dret en tot moment, diu.

En Josep Lluís no vacila a comentar que és el 3 de 8 aixecat per sota.

Com que tots han fet castells de nou, els proposo que expliquin **la diferència que hi ha entre fer un castell de 8 i un de 9**. Aquí tenim força coincidència en les respostes. La pressió de la pinya (molt superior a la resta de castells i que pot portar a la manca d'aire), el temps de durada (són considerablement més llargs) i la foscor que s'esdevé a l'interior del castells (talment com si es fes de nit). Un altre dels elements a tenir en compte és el pes, però si el folre i la soca fan la seva feina treuen una bona part d'aquest pes, concreten. Si no estàs preparat, et pot sorprendre l'angoixa.

Els cinc baixos afirman contundentment que **no se senten mai sols** defensant la seva posició. Compten amb un equip format pel contrafort i les crosses en primera línia, vitals per ajudar si la cosa va malament. Però també, com diu l'Oriolet i en Sergi, de tota la resta de la pinya, que farà la seva feina tan bé com puguin. En Tete comenta que és clau saber transmetre les instruccions entre els diferents components de l'equip i, sobretot, tenir confiança entre tots.

A tall individual, estan d'acord que necessiten força, concentració, confiança i tranquil·litat, quant a la part mental es refereix. Quant a la part física, mantenir la posició de cos i cames per poder afrontar al més cómodament possible el castell. Hi afegeixen transmetre tranquil·litat als companys si el castell no va del tot bé.

**Què els deu passar pel cap, abans d'entrar en un castell?** Doncs aquí tenim dues posicions totalment oposades. O bé pensen en el castell i la responsabilitat de la posició que ocupen o bé no pensen en res concret, tot el contrari: tenir la ment en blanc, parlar de temes que els són agradables o no pensar directament són algunes de les respostes que he obtingut.

Però, **quina és la tècnica per ser un bon baix?**, els pregunto. En Tete ho té clar. No hi ha cap tècnica especial, diu. El més important és estar mentalment preparat,

no posar-se nerviós, estar convençut de la teva capacitat per fer el castell i tenir confiança amb el contrafort, crosses i mans. La Marina respon que es tracta de

creure en un mateix i en la resta de l'equip. Amb això coincideix l'Oriolet, que afegeix que cal escoltar els consells d'altres baixos més experimentats i anar adquirint la teva pròpia experiència. En Josep Lluís explica que és una qüestió d'humilitat, barrejat amb un esperit de

sacrifici i no tenir por. De fet, té clar que cal seguir el lema tan conegut pel món casteller: "força, equilibri, valor i seny". En Sergi afirma que la tècnica encara està per descobrir (costa una mica de creure, si veiem la quantitat de castells que porta a les espatlles, oi?).

Per acabar, els demano que **intentin convèncer algú per fer la posició de baix**. I aquí teniu les seves paraules.

**Marina:** "Mola molt! Ets el primer a entrar i l'últim a sortir. I sense nosaltres no hi ha tronc."

**Tete:** "Si realment vols sentir el que és descarregar un castell, la posició del baix és la que més intensament ho viu, no sols individualment sinó també de forma col·lectiva amb l'equip del baix, contrafort i crosses. No es necessita un físic determinat, sinó tenir cap, confiar amb un mateix i amb el teu equip."

**Sergi:** "Suposa un gran repte i és una gran gratificació descarregar castells grans".

**Josep Lluís:** "S'ha de fer amb il·lusió."

**Oriolet:** "L'aniria temptant amb alguna explicació sobre la posició i dient-li que per anar-ho provant començaria fent alguna prova amb poc pes; després ja ho aniria provant amb més."

Si ja us han convençut, digueu-ho a la Tècnica. Us esperen amb els braços oberts.

La preparació mental, segurament, és més determinant que la física.

# El 5 de 9 amb folre

Jordi Planas, cap de pinyes

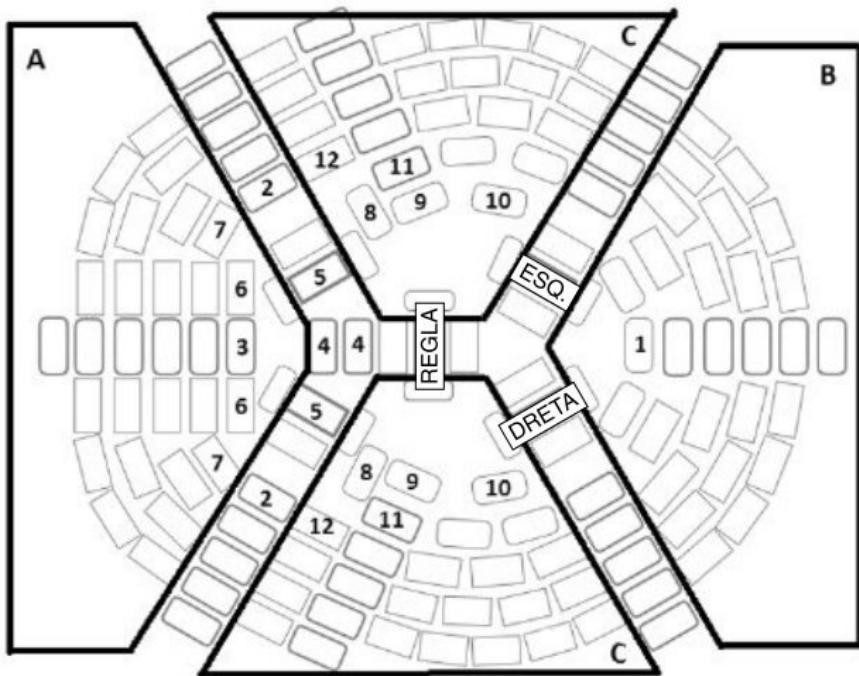
**E**ls darrers anys hem anat tastant i donant voltes al 5 de 9 amb folre, i aprofitant l'URC, des de l'Equip de Pinyes hem optat per actualitzar i recordar l'explicació d'uns quants factors que ens semblen clau per entendre l'estructura quant a pinyes. Per acompañar-nos de l'esquema del 5 de 9 en l'explicació, entre parèntesi trobareu en el text números vinculats a caselles de l'esquema i lletres vinculades a determinades zones marcades també en el dibuix. No és necessari consultar tots els números per seguir l'explicació, simplement és un suport.

## El model de soca

Comencem pel model de soca. La part de fora del 3 (B) té el model normal d'una soca de 3 de 9 amb folre. Rengles, semicreu –portacrosses-vent (1) inclòs–, i cordons. La part de fora de la torre (A), en canvi, és diferent. Hi trobem les dues creus de la torre (2 i caselles del darrere), una mica obertes, alineades amb els baixos que s'agafen amb una mida semblant als d'una torre del 9 de 8. Hi trobem una tercera creu (3 i caselles del darrere), la de la rengla, que s'alinea als baixos i als dos primers castellers de la rengla (4), que queden entre els baixos de la torre (5). Hi trobem dues fileres de laterals (6 i caselles del darrere), una a cada costat de la creu de la rengla. I hi trobem cordons (7 i caselles del darrere), que han de falcar tant les fileres de laterals com les creus de la torre.

Per què aquesta disposició? El primer vent del folre de la torre haurà de fer de segones mans de la rengla, un dels punts crítics del 5 de 9, com explicarem més endavant. Per tant, ha de quedar prou endavant per arribar bé als canells del primeres mans. A més, el segon vent haurà de fer, a la pràctica, de primer vent de la torre. Les crosses de la torre, per tant, necessiten un espai per posar els peus, que seran els portacrosses-laterals (6), amb les mans amunt per ajudar el segon si cal i es pot, i per fixar els peus de les crosses. I darrere, perquè el pit arribi directament, caldrà una filera de laterals. Els cordons ocuparan l'espai restant compactant creus i fileres de laterals. Aquesta disposició allunya una mica els portacrosses-laterals, ho comentarem més endavant quan parlem del folre.

De tot el model de soca, però, la part més conflictiva –i on hi ha diferències més grans en els models que aplicuen unes i altres colles–, és la part que queda entre el 3 i el 2 (C). En el cas de la part interna del 2 hi ha poca discussió: les crosses necessiten un portacrosses-lateral (8) que entra perpendicular al baix. Per la banda interna del 3, hi ha diferents versions. La que hem triat nosaltres és la de seguir un model força semblant a la del 3 de 9, amb un portacrosses-vent (9). El portacrosses-vent es toca d'espàtules amb el portacrosses-lateral (8) per una banda i amb un primer cordó per l'altra (10). Darrere del portacrosses-vent, s'hi configura

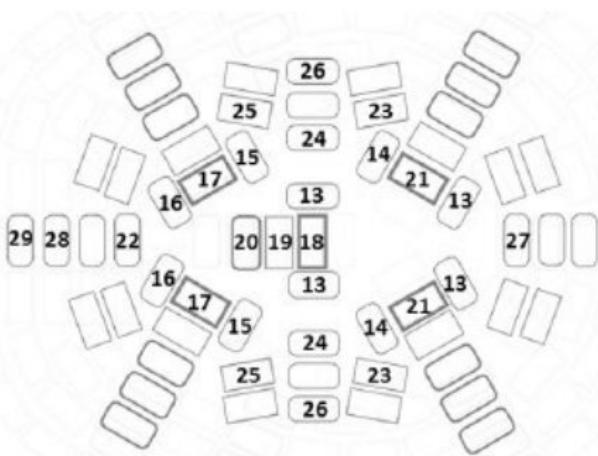


Esquema de la soca de 5 de 9 amb folre

ra una mena de semicreu (11 i caselles del darrere), que quedarà integrada en els cordons entre el 3 i el 2 (10, 12 i caselles del darrere). Darrere del portacrosses-lateral, hi haurà una filera de castellers (12 i caselles del darrere) que aniran girant la seva posició fins quedar alineats amb la creu de la torre i compactaran la soca entre creu del 2 i semicreu interna del 3. Entre la semicreu i la creu del 3, hi haurà cordons, que també compactaran l'estructura.

## El folre

Passem al folre. Els models en aquest cas són bastant semblants, només varia la quantitat de castellers que pugen en unes o altres rengles de mans, vents o laterals, i la col·locació dels peus en funció del model de soca.



Esquema del folre de 5 de 9

Comencem pel nucli. Les crosses de la part del 3 (13 i 14) entren igual que ho fan en un 3 de 9. Les de la part del 2 (15 i 16) col·loquen els dos peus sobre el seu portacrosses-lateral. La majoria de colles posen crosses un pèl més altes a la part de fora del 2 (16) que a la part de dins (15). Per què? Precisament pel que hem introduït abans: els portacrosses-laterals de fora del 2 (6) queden lleugerament allunyats. La solució: crosses de fora (16) més altes que hauran d'acostar-se de cos als segons per poder-los falcar bé. Aquesta posició s'ha de treballar, i és una de les coses que aconseguim assajar amb les proves de 5 de 9 a l'espantllera que de vegades fem. També treballem en aquestes proves la posició de les crosses de dins (15), que queden més a prop però lleugerament desalineades del segon (17).

La tendència del castell, fins ara, ha estat que el segon de la rengla (18) s'aboqués, pel poc espai que tenen darrere el contrafort (19) i el primeres mans (20). A poc a poc ho anem corregint. A la llarga, però, el que passa en la gran majoria dels 5 de 9 és precisament que amb el pes la rengla (18) s'obre i s'emporta amb ella els segons de la dreta i l'esquerra (21). És per això que generalment les crosses de dins del 3 (14) tindran molta feina a partir de l'entrada de la canalla.

Pel que fa a les rengles de mans, la més particular és la de la rengla (20, 22 i caselles del darrere). El primeres (20) entra sol dins la torre, i qui li fa de segones mans és el primer vent de la torre (22), com s'ha explicat abans. Aquest serà un dels punts més conflictius quan la tendència del castell dugui la rengla a obrir-se. El primeres de la rengla, a més, estarà sotmès als moviments dels segons de la torre (17). Si un segon s'entra una mica més que l'altre, el primeres quedrà de costat i en una posició impossible per treballar. Per tant, el primeres corregirà la posició dels segons per buscar una posició correcta per a tothom.

Novament, una altra part conflictiva serà la que queda entre el 3 i el 2. Evidentment no hi ha vents

–perquè no hi caben–, i només els laterals podran falcar la tendència cap endins dels terços. Els laterals de dins del 3 (23) treballaran igual que ho fan en un 3 de 9 i tindran un perfil similar. Per als laterals de la rengla (24), el perfil serà similar al que posem en el 5 de 8: gent alta que normalment fa de segones mans, segon vent, o fins i tot primeres, per falcar tan bé com sigui possible la rengla, que és la part del castell que està sotmesa a més moviments i tensions. Els laterals de dins del 2 (25) quedarán una mica desplaçats respecte al seu terç i treballaran amb una posició una mica incòmoda. Per resoldre-ho, hauran de ser alts i primis, i buscar una posició des d'on puguin fer prou força.

Encara hem d'acabar de definir el nombre de mans i laterals que creiem que han d'anar-hi. A priori, però, cal reforçar els laterals de la rengla (24) amb un tercer lateral (26), encara que tingui mida d'escaleta, que doni pit al primer. A més, cal reforçar també les dues fileres de vents (22, 27 i caselles del darrere). La filera de vents del 3 (27 i caselles del darrere), probablement amb un tercer vent més petit que doni pit al primer i el falqui bé, i la del 2, amb un tercer vent (28) –que farà de segon vent, perquè el primer vent teòric (22) farà de segones mans–, i una escaleta (29), ja que els castellers del tronc de la rengla pujaran per aquí.

**El 5 de 9 amb folre és el castell quant a pinyes més difícil que hem assajat.**

### Algunes reflexions finals

El 5 de 9 és el castell més difícil quant a pinyes que hem assajat. El 5 de 8 ja és una pinya, per si mateixa, més complexa que la d'un 3 o la d'un 4. La dificultat, però, no és només la suma de la dificultat de fer un 5 de 8 i la de fer un 3 de 9, és més que això. Pujar a un folre el poc espai que hi ha entre el 3 i el 2 en una pinya de 5 de 8 implica una sèrie de desafiaments. Les posicions incòmodes de les crosses de la torre, per exemple, són un altre problema. Una sèrie de dificultats que s'afegeixen al fet de "simplement" folrar un 5. I, sobretot, no esperem trobar el mateix grau de "comoditat" o "dificultat", posició per posició, que podem trobar en un 3 de 9, per exemple. Buscarem maximitzar la comoditat i minimitzar la dificultat del castell, però evidentment no és la mateixa i cal ser-ne conscients.

Dit tot això: es pot fer. Ho han fet altres colles, i nosaltres som capaços de fer-ho. Cal entendre les tendències del castell, cal afinar mides, alçades, posicions. I, sobretot, cal ser gent i cal que siguem gent sempre. Per poder fer grans proves, però també per poder-ne fer de més petites que ens permetin polir detalls, formar la gent, especialment la que ha d'ocupar posicions compromeses i diferents a la d'altres castells. Cada detall suma, i en un repte tan gran cal que sumem tots els detalls possibles per poder arribar al final.

# Del 3 de 7 al 3 de 8 per sota

## Finalment ens posem de valent a aixecar el 3

Frederic Planas

**D**urant un munt d'anys hem recordat els mítics intents de 3 de 8 aixecat per sota dels anys 1995 i 1996 amb la sensació de que era un castell que difícilment tornariem a intentar.

S'hi ajuntava una estranya combinació de que tenia menys prestigi que castells de dificultat similar, de que, amb l'assoliment dels castells de 9 i del pilar se'n obrien noves possibilitats de creixement, i justament també es deia, i segurament amb raó, que era un castell que ens prendria un temps valuós d'assaig i no ens facilitaria el camí a construccions noves.

Els 3 de 7 aixecat per sota s'havia anat deixant de fer fins a fer-se absent completament en els darrers sis anys, sense que, aparentment, ningú el trobés a faltar.

La temporada passada es va començar a assajar de nou amb l'excusa de trobar nous alicants, especialment els dimarts i, la veritat és que, malgrat la inexperiència de la majoria, va semblar que no tindriem gaires dificultats a recuperar.

Però el nom de 3 de 8 per sota no ha aparegut fins aquesta temporada i a alguns se'n ha dibuixat un somris als llavis; finalment ens hi tornarem a enfocar!

### Pros i contres

En el passiu d'aquesta decisió cal posar-hi la inexperiència de l'"actual" Colla en aixecar el 3. Res a veure com



El 3 de 7 aixecat per sota d'Andorra ha estat el primer després de 6 anys

quan es deia que erem la colla que millor l'aixecava. De fet, durant molts anys era la nostra targeta de presentació juntament amb el 4 de 8. Tot i així, aquest any ja l'haurem aixecat tres vegades amb èxit.

En el nostre actiu hi tenim el fet que el nostre 3 de 8 és molt millor que els que teníem el 1995-1996. Cal recordar que en aquella època era un castell que només portàvem un o dos anys fent-lo mentre que ara ja porta un bagatge de més de 20 anys. Fixem-nos que l'any 1996 vam descartar de provar a la Mercè el 3 de 9 amb folre (inèdit en aquella època) per no tenir-lo a punt, i en canvi vam portar-hi el 3 de 8 per sota. Avui dia és una decisió que sobta.

### La clau de volta

Des d'un punt de vista tècnic, l'èxit de l'aixecada rau en el fet d'alçar les tres rengles a la vegada. L'únic que podem controlar és l'inici (aquí és on intervé l'agulla) però no podem saber la força amb la que s'aixeca cada rengla. Però ho podem intentar esbrinar amb la repetició dels equips i els diferents resultats. Cal observar els tres equips d'aixecada (el contrafort i els dos laterals) i fer els canvis necessaris fins a comprovar que fan la mateixa força d'aixecada. Un cop això, una obvietat: cal que els equips siguin sempre els mateixos. Si no aixequem a la vegada, a part de la inestabilitat del tronc, ens trobarem que la majoria del pes es dirigeix cap a la rengla que va tard (el castell cau cap allà) i encara costarà més aixecar aquesta rengla.

### Els equips d'aixecada

Ara, analitzem les posicions: els contraforts han de ser extraordinàriament forts però no molt voluminosos perquè tindrien dificultats per posar-se a sota del castell (recordem que aixequen amb el cap a sota del cul del casteller que s'ha d'alçar). A la vegada obligarien a treballar el primeres mans massa allunyat, tot i que aquest fet no seria concloent. Com que la segona aixecada és agafant per les aixelles, ha de ser clarament més alt que els castellers que aniran a segons que seran els més alts del tronc que hauran d'aixecar.

Els laterals també han de ser extraordinàriament forts i, en aquest cas, poden ser més alts de l'habitual perquè tot i que perjudicarien el treball dels vents aquesta vegada no és un aspecte determinant. Si no solen fer de laterals en castells convencionals, n'hauran d'aprendre i, sobretot, han de pujar molt ràpidament a agafar "de lateral" després de la darrera aixecada.

Cap d'aquestes tres persones pot cometre la més mínima errada (la manera i el lloc d'agafar, la rapidesa en fer-ho). En la resta de posicions hi ha cert marge però un error en la feina d'aquestes tres persones i en un 3 de 8 per sota és determinant.

Els segons laterals (i en certa manera també, els segones mans i segons vents) han de tenir braços llargs i no ser gaire voluminosos perquè l'ajut al primer no es fa amb els ronyons sinó ajudant des de més "a sota" del primer. Per tant s'ha d'esmunyir, com més avall millor, i aixecar pels colzes del primer.

Les agulles han d'aixecar en la mesura del possible però sobretot s'han de centrar en evitar que el tronc vagi cap a dins a causa de la mateixa tècnica d'aixecada. Aixecaran agafant per la camisa a l'alçada del pit i pels genolls però la ma de la camisa és la que s'ha de centrar en evitar que vagin endavant.

Els primeres mans, a diferència d'altres castells convencionals on tenen un paper determinant, aquesta vegada, condicionat pel volum del contrafort, només pot ajudar en la primera aixecada agafant per la faixa, i en la segona, alçant pel cul. Com més alts siguin, ho tindran més fàcil.

Molt més determinant és el paper dels vents, sobretot en la segona part de l'aixecada perquè són els únics que es queden "dalt" subjectant pels malucs i mantenint la mida del castell; recordem que tindran un castell net, que no agafa ningú, i que segurament estarà fora de mides.

Els baixos, un cop superada la dificultat d'aixecar-se –i que recomano que utilitzin genolleres per evitar el dolor de tenir un 3 de 8 a sobre un genoll–, hauran de parar un 3 de 8 seminet (només agafats pels contraforts). Els ajudaria estar acostumats a parar sovint el 3 de 7 net.

### **Les mans complementàries**

A partir del tercers mans ja no s'ajuda a aixecar perquè la seva força es perdria pel camí però els toca una tasca d'allò més determinant: un cop aixecat el castell, es tanca ràpidament la pinya. Aquesta tancada no és, en cap cas, ordenada com ho fem en castells convencionals. Per tant, i per evitar brusquetats que afectin l'estruatura, el tercers mans (i lateral, vent, etc.) han de frenar l'entrada del gruix i, a continuació, iniciar una tancada suau. Per altra banda –i igualment crucial– han de cobrir amb els braços els equips d'aixecada per protegir una caiguda (tot i així, cal ser conscient que la pinya no està tancada com en els castells convencionals).



El darrer 3 que hem aixecat ha estat recentment davant del mescat del Clot

El 1995 també apareixia una posició nova i que els actuals responsables tècnics podran valorar si val la pena recuperar o no. En l'espai que ocupa el tap, s'hi posava un casteller molt prim (per no fer nosa) però relativament alt que, en el moment que els equips d'aixecada baixen, ell (talment com ho fa el vent) intentava arribar al tronc (o a punt de tocar) per estabilitzar-lo. En el moment de l'aixecada, s'arronsava i endarreria.

Pel que fa al tronc, quatre apunts que no sempre es tenen prou en compte.

Sempre han d'entrar entre els laterals i els vents. A cops ho fan entre el castell i els laterals i això obliga a aquest deixar anar el castell quan són, justament, i ho hem dit abans, els qui no poden perdre ni un segon ni cometre cap error.

La mateixa posició d'entrada (a sota del casteller del pis superior) els força a baixar el pit. Tenir el pit baix els perjudicarà, han d'intentar tirar el pit enrera encara que això obligui al casteller del pis superior a tenir una posició una mica forçada.

La mateixa tècnica d'entrada fa que el castell es vagi cargolant. Això no és greu si, com sembla lòtic, totes les rengles ho fan a la vegada. Més important és rectificar la mida després de cada aixecada; la tendència és que se'n vagi tancant.

A destacar el treball específic de la canalla, principalment dels dosos, doncs a cada aixecada notaran com els desestabilitzen les diferències entre rengles.

Però no ens desanimen, en això dels castells no hi ha res que no es resolgui assajant i, sobretot repetint una i una altra vegada, perquè, al capdevall... només "és un pis més".

# Actuacions 2017 (1a part)

## Festa Major de Santa Eulàlia

Marta Rodés



**D**iumenge 12 de febrer de 2017, Santa Eulàlia, un dia gris i fresquet, primera diada del 2017.

Aquesta és una actuació que jo particularment recordaré, ja que ha debutat per primera vegada l'Aina Gascón de crosa. Felicitats, Aina!!!!

Aquesta vegada fem una actuació matinera. Actuem les sis colles de Barcelona més d' hora del que estem acostumats. La concentració és a la plaça Nova. Ens enfaixem i anem amb cercavila pel carrer del Bisbe fins a la plaça de Sant Jaume. Però, com és habitual, primer ens aturem davant la porta de Santa Eulàlia a fer un pilar de 4. Aquest cop és de dol, en memòria de l'antiga membre de la Colla Margarita Andrés. En aquest pilar ha debutat el Josep Cuenca de segons. Felicitats, Cuenca!!!!

Seguim la cercavila i entrem a la plaça de Sant Jaume, com sempre abarrotada de turistes. Anem directes a l'Ajuntament, sense fer cap pilar. Hi entrem, hi deixem les bosses i, sorprendentment, tots sortim a plaça. Ens preparam per començar, ja que és una diada a l'antiga, sense rondes establertes.



En tres quarts d' hora, les sis colles de Barcelona hem descarregat 18 castells.

Anuncien els castells que farem cada colla i, seguidament, tanquem pinya per fer un 5 de 7. És un castell que sempre ha anat molt bé i jo, que fa vuit anys que estic a la Colla, que recordi no ha caigut mai; evidentment, es descarrega sense cap problema.

Sense marxar ningú de la plaça, ja ens preparam per fer el segon castell. Abans, la colla dels Castellers de Gràcia ens demanen ajuda per fer el seu 7 de 7, que descarreguen sense problemes. Després ells ens ajuden a fer el nostre 4 de 8 i, amb molta il·lusió, anem tancant pinya. Amb el guirigall de les gralles sonant totes a la vegada i la gent aplaudint, no he pogut gaudir del toc de l'aleta; sort que els companys ens n'anaven informant i, pel que he viscut, ha anat prou bé i s'ha descarregat sense problemes. Ja tenim el 1r carro gros de l'any. Castell dedicat sense cap dubte al Cinto. Pell de gallina.

Sense perdre el temps ens preparam per fer el 7 de 7, en què han debutat el Garriga i el Mario a segons; un castell que no ha anat gens malament.

Per finalitzar, totes les colles fem els pilars de comiat, però aqueta vegada amb una causa solidària per als refugiats. Enlairem un pilar de 4 i un de 5 i les anxanetes despleguen una pancarta donant suport a la campanya "Casa meva casa vostra". Moment molt emotiu. En tres quarts d' hora, les sis colles de Barcelona hem descarregat 18 castells.

Felicitats a tots els debutants!

Ha sigut una gran diada i un gran començament de temporada, digne d'una gran colla.

### Plaça de Sant Jaume de Barcelona, 12 de febrer de 2017

#### Castellers de Sants:

pilar de 4 (porta Santa Eulàlia Catedral), 5 de 7, 7 de 7, 4 de 7 amb agulla, vano de 5

#### Castellers de la Vila de Gràcia:

pilar de 4 (porta Santa Eulàlia Catedral), 5 de 7, 7 de 7, 4 de 7 amb agulla, vano de 5

#### Castellers del Poble-Sec:

pilar de 4 (porta Santa Eulàlia Catedral), 5 de 6, 2 de 6, 3 de 7, tres pilars de 4

#### Castellers de la Sagrada Família:

pilar de 4 (porta Santa Eulàlia Catedral), 4 de 7, 4 de 7 amb agulla, 3 de 7, vano de 5

#### Colla Jove de Barcelona:

pilar de 4 (porta Santa Eulàlia Catedral), 3 de 7, 4 de 7, 4 de 6 amb agulla, pilar de 5 al balcó

#### Castellers de Barcelona:

pilar de 4 dol per Margarita Andrés (porta Santa Eulàlia Catedral), 5 de 7, 4 de 8, 7 de 7, pilar de 5 i pilar de 4

# Festes de Sant Josep Oriol

Núria Moratona

**A**rribem a la plaça del Pi, muntem botigueta i a vendre! És dissabte a la tarda i hi ha molt turista. I és un lloc on venem molt... Estem la Maria Rosa Somalo, l'Anna Pérez i qui us escriu, la Núria Moratona.

Comencem amb dos pilars de 4 cada colla, Castellers de Cerdanyola i nosaltres: els seus semblen més grans perquè són més alts.

El primer castell nostre és un 5 de 7,



amb l'estrena de la Laia Muñoz de dosos a la rengla, la Laia García i la Saray Garriga de dosos a la torre i l'Enric Góriz de segon. Aquest

castell l'hem fet amb ajuda d'una app al mòbil que ens permetia situar més ràpidament la gent a la pinya: tothom qui tenia l'aplicació podia veure al seu telèfon la seva posició. Cerdanyola ha fet un 3 de 7.

El segon castell és un 4 de 7 amb agulla. Des de la meva posició de la botigueta, el pilar l'he vist a càmera lenta i hem pogut veure l'aleta perfectament. La plaça ha esclatat amb aquest castell; és un plaer veure com la gent s'emociona amb el descobriment de l'agulla quan van marxant els components de l'estructura del 4 (entre ells, estrena de la Montse Pachon a terços). Cerdanyola ha fet un 4 de 7 treballat.

I per últim, fem un 4 de 7, on debuta la Marina Meléndez i la Júlia Bassols de quartes, l'Aina "Bitxo"

de terça i l'Ian Borrell d'anxaneta. Molts debuts i una mica desquadrat al meu gust, però és principi de temporada. Cerdanyola ha fet un 3 de 6 amb agulla.

Per acabar, un pilar de 5 del Màrius Arias de segon, aguantant l'Aïda Buaro, l'Ainara Muñoz i l'Emma Álvarez; molt aplaudit. Els nostres fillols de Cerdanyola han fet un pilar de 4 aixecat per sota.

En resum, una diada molt 'xula' i amb molts turistes: famílies, joves, tots amb càmera de fotos o mòbil, i cridant quan la canalla arribava a dalt. Ah, i respecte a la botigueta, també hem fet una molt bona diada!!



El 5 de 7 davant de l'església del Pi

M.<sup>a</sup> VICTÒRIA  
GÓMEZ I TRAVESSET

ADVOCADA

Passatge Puigmadrona, 4

08026 BARCELONA

Mòbil 650 430 304

e-mail: gomeztravesset@icab.cat

Plaça del Pi de Barcelona, 18 de març de 2017

**Castellers de Cerdanyola:**

dos pilars de 4, 3 de 7, 4 de 7, 3 de 6 amb agulla, pilar de 4 aixecat per sota

**Castellers de Barcelona:**

dos pilars de 4, 5 de 7, 4 de 7 amb agulla, 4 de 7, pilar de 5

# Diada d'inici de temporada

David Tarrats

**V**aaaaaa!!!!!, som-hiiii!!!!!! Ja que ja hi tornem!!!!!! Ja hem començat oficialment la temporada de castells!!!!!!

Tot i haver actuat ja ahir a la diada de Sant Josep Oriol, i per la Festa Major d'hivern de Santa Eulàlia, avui comença oficialment la temporada de castells per als Castellers de Barcelona, o sigui, per nosaltres. I com sempre, ho fem a la plaça de Valentí Almirall, ben a prop del nostre local. I també com sempre ho fem marcant estil propi i ritme "canyero" (no estic parlant del de La Mulata, no), ni més ni menys que amb un pilar caminant, un 3 de 8, un 4 de 8, un 7 de 7 i un vano de 5.

Els nostres convidats són, per una banda, els Sagals d'Osona i, per l'altra, els Castellers de Viladecans, que aporten un color molt primaveral



Sempre fa il·lusió tornar a començar temporada i retrobar calbes conegeudes.

amb les seves camises, i junt amb el sol que ens accompanya fa que aquest diumenge sigui un dia ideal per ser a plaça.

A la gent se li noten les ganes de castells, tothom està atent a les alienacions que la Tècnica ens envia a través de l'app. Tot i que sempre hi ha el "memòriadepeix" que, als tres segons de consultar la posició, apareix a la banda oposada de la pinya...

Com cada inici de temporada, tots els novatos estan a peu del canó, amb les camises noves i ben planxades, amb un vermell brillant. Els veterans ja no tenim aquesta alegria de vermell, les camises ja estan més descolorides. Sempre fa il·lusió tornar a començar temporada i retrobar calbes conegeudes, com la de l'Emilio, que es va fer un tip d'enfaixar gent entre acudit i acudit.

Com és habitual, les televisions locals entrevisten les forces vives de la Colla. En aquesta ocasió, li va tocar al Piku donar la cara i donar les explicacions pertinents, tot i que al final em va passar el mort a mi.

En acabar, marxem cap al local per celebrar l'èxit d'aquesta primera diada i a esperar que algú posi els vídeos mentre la fem petar amb una cervesa a la mà.

Pel mullader que queda a la plaça un cop marxem, es pot deduir la quantitat de debuts que hi ha hagut aquesta jornada. Ha debutat gent a tronc, a nucli, a pinya i em sembla que fins i tot a la paradeta...

Apa, gent... *quel ritmo no pare no pare noooo, quel ritmo no pareeee.*



Un matiner 3 de 8 a la plaça de Valentí Almirall

Plaça Valentí Almirall de Barcelona, 19 de març de 2017

#### Sagals d'Osona:

pilar de 4 de dol, pilar de 4 caminant, 3 de 7, 5 de 7, 3 de 7 amb agulla, pilar de 5

#### Castellers de Viladecans:

pilar de 4, 4 de 6, 3 de 6 amb agulla, 3 de 6, pilar de 4 aixecat per sota

#### Castellers de Barcelona:

pilar de 4 caminant, 3 de 8, 4 de 8, 7 de 7, vano de 5

# Diada de Can Jorba

Carme Mellgarrojo



**E**l dia es lleva radiant, amb sol i caloreta; és un magnífic dia de primavera per gaudir del meu primer Can Jorba.

En aquesta diada sembla ser que es commemoren els concursos de castells que es celebraven en aquest lloc des de mitjans dels anys 60.

Avui les colles convidades, en aquest dia quasi estiuenc, són els Minyons de Terrassa i els Castellers de Sant Cugat.

El que més m'impacta d'aquesta diada és la cara i les reaccions dels turistes i resta de personal que, aprofitant el magnífic dia i la coincidència amb la Cursa del Corte Inglés, passeja per la nostra Barcelona. Tots aquells que no han vist mai un castell, queden impressionats en veure amb quina bona tècnica i sense fer soroll, fins que la música de les gralles comença a sonar, a poc a poc el castell està

El que més m'impacta d'aquesta diada és la cara i les reaccions dels turistes.

carregat i l'enxaneta ens dedica l'aleta. Ostres! Això de fer castells realment deixa el públic bocabadat. Al voltant de la nostra botigueta es podien sentir comentaris i exclamacions del tipus *Oh my God!! ...It's amazing... Maravilloso!!* S'ha de reconèixer que poder actuar en un emplaçament tan cèntric i popular com és el Portal de l'Àngel augura una bona acollida de públic.

Tot i això la jornada va tenir un regust agre dolç... El 4 de 8 es resistia, però finalment a la tercera va la vençuda. Fins no assolir el castell els ànims de la Colla anaven una mica per terra. Està clar que calia més concentració... Massa gent amunt i avall i la canalla neguitosa.

De mica en mica torna la concentració i finalment la feina feta avui per començar han estat 2 pilars de 4 simultanis, un 3 de 8, el 4 de 8 que es resistia... i un 5 de 7. Per tancar, un vano de 5.

Jo definiria, per resumir, una diada magnífica, amb regust agre dolç i sense arriscar gaire.



## Bar Brusí

Situat al centre del Barri Gòtic

Entrepans i tapes varia-

"Els callos dels Castellers de

Llibreria,  
23

Telèfon 93 315 05  
59

Avinguda Portal de l'Àngel de Barcelona, 2 d'abril de 2017

### Minyons de Terrassa:

dos pilars de 4, 2 de 7, 4 de 8, 5 de 7, dos pilars de 5

### Castellers de Sant Cugat:

dos pilars de 4, 4 de 8, 3 de 8, 2 de 7, vano de 5

### Castellers de Barcelona:

dos pilars de 4, 3 de 8, intent desmuntat de 4 de 8, intent desmuntat de 4 de 8, 5 de 7, vano de 5

# Diada del Mercat del Ram de Vic

Paco Igual

**E**n aquesta diada l'objectiu és fer la primera clàssica de 8 de l'any. Comença la diada amb pilars caminant sense cap incident (l'any anterior ens havia caigut). Tot i que encara ens anem familiaritzant amb l'*app* el ritme de pinyes a l'actuació és prou bo. Sortim amb el 3 de 8, el



El pilar d'entrada a la plaça Major de Vic

tercer de l'any que es descarrega sense incidències. A la segona ronda afrontem la torre de 7, el repte de la diada, que encara no havíem portat a plaça (l'havíem completat a assaig sota la xarxa). Es descarrega prou bé i amb un debut a terços, l'Eric Llambric. Per completar la clàssica descarreguem el 4 de 8 en tercera ronda, el quart de l'any, després de desmontar un peu.

L'ensurt de la diada el tenim en els pilars de comiat en què no podem completar el vano de 5 en caure el pilar de 5 abans de poder-lo carregar.

Pel que fa a les altres colles, els Xics de Granollers feien el seu primer 4 de 8 de la temporada i Sagals feien castells de 7 i mig. Bona actuació amb bastant públic i ambient festiu.

## Plaça Major de Vic, 16 d'abril de 2017

### Sagals d'Osona:

pilar de 4 caminant, 5 de 7, 7 de 7, 4 de 7 amb agulla, vano de 5

### Xics de Granollers:

pilar de 4 caminant, 5 de 7, 4 de 8, 7 de 7, vano de 5

### Castellers de Barcelona:

pilar de 4 caminant, 3 de 8, 2 de 7, 4 de 8, intent de pilar de 5 i dos pilars de 4

# Diada de Sant Jordi a Vilanova i la Geltrú

Màrius Àrias

**L**a diada de Sant Jordi l'hem passada actuant, com ja és habitual, a Vilanova i la Geltrú. Convidats pels Bordegassos, que celebren el seu 45è aniversari.

Amb nosaltres, també actuaven els Nens del Vendrell, la Joves Xiquets de Valls i, excepcionalment, la Nova Muixeranga d'Algemesí. Almenys personalment, és el primer cop que actuo amb una muixeranga. Amb cinc colles, es plantejava una llarga diada.

A 2/4 de 12 ja érem a la plaça on havíem d'actuar. Per a sorpresa de tots, no hi ha ningú de les altres colles, però de mica en mica anaven apareixent castellers i al quart d' hora se sentien les gralles que indicaven que arribaven els Bordegassos, accompagnats amb la Muixeranga.

És moment d'enfaixar-se i començar a ocupar la nostra posició a plaça, davant de l'Ajuntament. Tothom comença a mirar l'*app* a veure si ja han posat les pinyes i sí, de moment tenim el 2 de 7 i el 3 de 8. Gent de Tècnica ens comunica que aquest serà l'ordre i que continuarem amb el 4 de 8. Com era esperable, intentarem repetir la tripleta clàssica de Vic.

Quan ja s'acosta l'hora d'iniciar l'actuació, i la Muixeranga està fent la seva construcció anomenada "La Tomasina", la nostra cap de colla, Mery, ens comunica l'ordre d'actuació així com el procediment que seguia

rem: som quarts, anem darrere de la Joves de Valls i, per agilitzar la diada, quan ells baixin terços, nosaltres hem d'enfilar segons.

Ara, de moment, anem a ajudar a Bordegassos amb la seva primera construcció, un 4 de 8. Per la meva constitució, si no puc entrar ben endins a la pinya, prefereixo posar-me al cordó extern. Malgrat el que la gent pensa, és una de les posicions potser amb més responsabilitat a la pinya, perquè de tu depèn que cap casteller arribi a terra en cas que el castell faci llenya. De vegades em sembla





Els Jordis de la Colla el dia del seu sant

que això no tothom que s'hi posa ho té clar i el que representa. Sigui com sigui, també és una posició privilegiada per veure l'evolució del castell. En aquest cas, vàrem poder veure com l'enxaneta no estava gens convençuda de pujar al castell, ja que plorava quan estava damunt la pinya. Tot i així ha pujat, ha fet l'aleta, però a l'hora de baixar s'ha despenjat i ha fet caure el pom de dalt.

Després hem anat a ajudar els Nens del Vendrell i han fet un 3 de 8 molt parat, sense cap incidència remarcable. I ja hem començat a muntar la pinya per arrencar quan toca.

A la torre estic de primer vent i la meva funció és evitar que aquesta giri. Almenys intentar-ho. Quan hem tancat la pinya i han pujat els segons, veiem que l'estructura queda oberta, però sembla no importar al tronc, així que el castell tira amunt. I realment no dóna excessiva feina, amb excepció d'una sacsejada que sabem defensar sense més incidències.

L'actuació continua avançant: Bordegassos proven el 9 de 7, però els torna a fallar la canalla i queda en intent desmuntat; els Nens descarreguen el 4 de 8; la Joves intenta també el 4 de 8, però també la canalla recula i fan un intent desmuntat.

Nosaltres tanquem la pinya del 3 de 8. Ara sí, ocupo la meva posició natural, la de primeres mans, en aquesta ocasió a l'esquerra de la rengla, pendent avall. El castell

**La primera novetat és que, excepcionalment, compartim acuació amb la Nova Muixeranga d'Algemesí.**

no ens dóna cap maldecap i també l'aconseguim descarregar sense problemes.

Entrem així en la tercera ronda: Bordegassos han de desmuntar un 5 de 7, Nens descarreguen el 2 de 7 completant també la tripleta clàssica, la Joves descarreguen el segon intent del 4 de 8 i nosaltres ens preparem per enlairar el 4 de 8.

Tomo a ocupar la posició de primeres mans, de nou en la rengla contra el pendent. Aquest cop sí que ha tocat treballar, ja que quan pujava la canalla el meu segon començava a seure i ha tocat la rengla de mans fer la funció d'ajudar a sostenir-lo. Quan van maldades, és millor obrir de mides el castell i és aquí quan la rengla de mans entrem en acció. Sortosament tot queda en un ensurt i aconseguim descarregar el castell. Hem aconseguit fer de nou la tripleta clàssica!

Abans dels pilars de sortida queda la ronda de repetició. Bordegassos enlaira el 4 de 7 amb agulla gràcies als ànims del públic, que ha aconseguit que l'acotxadora decidís continuar pujant i no regular de nou. La Joves fa el 2 de 7.

Hem aconseguit fer l'actuació en dues hores i ja només queden fer pilars. Es decideix que totes les colles fan simultàniament els pilars de sortida. La Tècnica de Pilars demana muntar la pinya d'un pilar de 6 però per a un pilar de 5, per donar 'taules' al nou segon que la Colla està provant. De nou em situo com primeres mans, en aquest cas per darrere, i el pilar no dóna cap mena de problema.

Així doncs hem fet una gran diada. Tots els castells els hem enlairat amb el primer peu i, de manera general, ha anat molt fluid pel que semblava que havia de ser.



Plaça de la Vila de Vilanova i la Geltrú, 23 d'abril de 2017

#### Bordegassos de Vilanova:

4 de 8 carregat, intent desmuntat de 9 de 7, intent desmuntat de 5 de 7, 4 de 7 amb agulla, pilar de 5

#### Colla dels Joves Xiquets de Valls:

5 de 7, intent desmuntat de 4 de 8, 4 de 8, 2 de 7, vano de 5

#### Nens del Vendrell:

3 de 8, 4 de 8, 2 de 7, tres pilars de 4

#### Castellers de Barcelona:

2 de 7, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5

# Diada del Roser a Cerdanyola

Oriol Martín



A punt per fer la torre de 7 de la primera ronda

Com sol ser habitual a la diada de Cerdanyola alguns membres de la Colla vam recórrer la distància que hi ha entre Barcelona i Cerdanyola a peu, en un trajecte bastant atractiu i fàcil de realitzar.

Després d'una estona de relax, degut a que els caminants varem arribar una bona estona abans, arriba el gruix de la Colla que acompanya la cercavila, juntament amb els locals i els Castellers de Sant Cugat, i la diada comença amb els pilars caminants corresponents.

A primera ronda vam realitzar un intent desmuntat de torre de 7 que va baixar perquè estava malament de mides; castell que es va tornar a fer després del torn de Sant Cugat i aquest cop sí que es va descarregar.

**Amb el 4 de 8 completàvem una clàssica en la qual van haver debuts i rotacions en tots els castells.**

La segona ronda és el torn del 3 de 8, castell que va pujar al segon peu, i que, tot i ser un castell treballat, diria que el més treballat de la diada, també es va aconseguir descarregar.

L'última va veure com descarregàvem el 4 de 8 i completàvem així una clàssica en la qual van haver debuts i rotacions en tots els castells; cosa que demostra que la Colla està en un bon nivell pel que fa a actius.

A la ronda de pilars es va fer un pilar de 5, que tenia una alineació que deixava veure que ja s'estava pensant a incloure un pis més al pilar.

Respecte a les altres colles que van ser a plaça amb nosaltres van realitzar els següents castells:

Els Castellers de Cerdanyola van començar amb un 5 de 7, el primer que portaven a plaça, el qual va quedar només carregat, degut a un despenjament de la canalla, però això no va fer que es fessin enrere amb els seus objectius i van continuar la diada realitzant el 3 i 4 de 7, tots dos amb agulla, i per últim van realitzar un vano de 5.

Per la seva banda, els Castellers de Sant Cugat van realitzar una actuació gairebé idèntica a la nostra, en què van portar a plaça la clàssica de 8 acompañada d'un pilar de 5.



Plaça de l'Abat Oliba de Cerdanyola del Vallès, 7 de maig de 2017

#### Castellers de Cerdanyola:

pilar de 4 caminant, 5 de 7 carregat, 4 de 7 amb agulla, 3 de 7 amb agulla, vano de 5

#### Castellers de Sant Cugat:

pilar de 4 caminant, 2 de 7, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5

#### Castellers de Barcelona:

pilar de 4 caminant, intent desmuntat de 2 de 7, 2 de 7, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5

# elpuntdelclot

## PAPERERIA COPISTERIA

Carrer del Clot, 93  
08018 Barcelona  
Tel. 932 654 130

# Festa Major de Nou Barris

Eduard Prats



**E**l 14 de maig, dia de Santa Gemma, hem actuat a la Festa Major de Nou Barris davant la seva Seu de Districte a la plaça Major de Nou Barris, juntament amb la Colla Castellera de Sant Pere i Sant Pau.

Hem començat una mica més tard de l'hora prevista (12 h), però en ser sols dues colles i només desmontar un peu, hem acabat a bona hora.

Ha estat un matí calorós però, per sort, de tant en tant passava un núvol per donar un respir i, com ja ens va passar a l'anterior diada a Cerdanyola, amb el "handicap" de l'oloreta a rostit de la paradeta del costat que ens enviaïa.

No érem gaires a plaça per part d'ambdues colles, però veníem preparats i amb ganies de fer una bona diada. Tot i finalment no poder plantejar-nos una construcció que requeria un considerat gruix de gent, hem gaudit d'una diada tranquil·la on hem demostrat, un cop més, que aquests castells no es faran esperar.

Després dels dos pilars de 4 de sortida per les dues colles, els Castellers de Barcelona hem apostat per fer la quarta clàssica de 8 consecutiva (abans a Vic, Vilanova i Cerdanyola). Hem començat de 3 amb molta solidesa,

Va cridar l'atenció l'espectacular pilar de 6 que va clavar Sant Pere i Sant Pau.

després hem alçat la torre de 7, que si ja de per si no té la mateixa estabilitat d'un 3, ha estat bastant tranquil·la tot i haver-la de descarregar amb molta suavitat per part de la canalla per evitar ensurts. I, per últim, el 4 de 8, altresment dit *carro gros*, que, després de desmontar un peu per estar els baixos desquadrats i tenint en compte el cansament per ser el tercer castell i sols actuar amb una segona colla, s'ha aconseguit fer sense patir en excés, almenys a pinya, que era on estava. Per tancar l'actuació, hem descarregat el pilar de 5.

Per part dels Castellers de Sant Pere i Sant Pau, en aquesta actuació han deixat clar que el seu punt fort, a aquestes alçades de temporada, és el pilar; amb un clavat pilar de 6 i unes agulles solvents a les seves dues primeres construccions. Tant en el primer castell (3 de 7 amb agulla) com en el segon (4 de 7 amb agulla), s'ha notat una bona feina d'assajos al darrere per la solidesa en pujar i la tranquil·litat en desmontar, tot amb la complicació afegida al castell de tenir una agulla al mig. Al tercer

castell, han optat per assegurar la diada i fer altra cop el 3, però aquesta vegada sense agulla per encarar i centrar-se en el repte del pilar de 6 com a construcció rellevant de la jornada, que han realitzat perfectament. Per tancar l'actuació, han fet dos pilars de 4 de comiat.

Al final de la jornada, és clar, ha arribat la remullada de la canalla dels Castellers de Barcelona a la bassa de la plaça. (Per cert, algú que no és canalla també ha acabat en remull). Tot un clàssic a Nou Barris, que desitgen els nens i nenes de la Colla en finalitzar la diada, i més quan el dia acompaña.



**Frankfurt**

*El racó de la mel*

Lope de Vega, 282  
08018 - Barcelona

—ZONA WIFI—

Plaça Major de Nou Barris de Barcelona, 14 de maig de 2017

**Colla Castellera de Sant Pere i Sant Pau:**

dos pilars de 4, 3 de 7 amb agulla, 4 de 7 amb agulla, 3 de 7, pilar de 6, tres pilars de 4

**Castellers de Barcelona:**

dos pilars de 4, 3 de 8, 2 de 7, 4 de 8, pilar de 5

# Diada del Patrimoni a Terrassa

Carles Girol

**E**n un maig que s'ha anomenat com a "clau", aquest dissabte 13 ens toca actuar a Terrassa, i en un lloc molt maco i en un horari poc habitual en el món casteller, les 18.30 h, i en la Diada del Patrimoni, on actuem per primer cop.

A més d'un això ens va fer perdre una migdiada, però l'ocasió ho valia. Com dic, es tracta d'una actuació dins d'un mes clau, i on, després de l'assaig imprescindible del dia anterior, pintaven estrenes, i amb aquest pensament anem a plaça.

Un castell el sabem segur, el 2 de 8 amb folre, que a mi em fa una particular il·lusió; no vaig en cap lloc principal de nucli, però és el primer castell folrat que vam fer, cap a l'any 1995 a la plaça Rius i Taulet... Quins records que tinc d'aquell dia del cuc a la panxa; avui no, avui és diferent, els anys, l'experiència... no sé perquè, però, tot i això és un castell que em fa molta il·lusió.

Així anem a plaça. També pensava que potser estrenaríem el 4 de 8 amb agulla aquesta temporada, però aviat sabem que el pla d'actuació és 3 de 8, 2 de 8 amb folre, 4 de 8 i potser pilar de 6; així, a totes!

L'indret és maco: el parc de Vallparadís. Té racons preciosos i ens ofereix un bon passeig des de l'estació fins a la Seu d'Ègara.



Vam intentar fins a dos cops la torre de 8 folrada a la Seu d'Ègara

Comencem l'actuació amb el 3 de 8, on repetim l'alignació del que vam fer a Nou Barris, i, després de desmuntar un peu per problemes d'alçades, es canvia un baix i cap amunt, sense problemes i descarregat. El primer al sarró! (Permeteu-me un punt crític: lleig canviar un baix a peu de plaça per problemes d'alçada... Va, ja està!)

L'actuació segueix, i afrontem el segon castell de la tarda, l'objectiu del dia, el 2 de 8 amb folre. Les proves de l'assaig anterior van anar molt bé i presagiaven que el podríem descarregar. El castell va pujar bé, un pèl nerviós però bé, fins que, amb la canalla a dalt, hi va haver una important rebrinada a alçada de quarts, que, tot i que es va parar, va fer que la cap de colla decidís desmuntar el castell. En aquests moments, cal ser prudent i evitar lesions i que la canalla agafi por.

Com que ens creiem el castell, com que l'havíem vist a l'assaig, el vam tornar a provar, i el vam tornar a tirar. Vam arribar més lluny, però la canalla no ho va veure clar i va tirar avall. La canalla mana i no hi ha res a dir.

A la ronda de repetició buscàvem el 4 de 8. Va ser un castell que va patir força canvis per ajustos necessaris en el tronc i va pujar força deformat. I així va anar durant tot el castell, sense que tampoc arribés a passar perills seriosos, però es va patir i molt, i és que el 4 sembla un castell fàcil, però no ens hi confiem mai, senyors, que un 4 és un carro gros.

I per finalitzar, acabem amb un pilar de 5; el de 6 no era dia per a tirar-lo.

Pel que fa a les altres colles, els Minyons van portar dos castells nous en aquesta temporada: el 3 de 9 folrat, que va estar impecable, i un 3 de 8 amb agulla, que va patir força, però el van descarregar i apunta a grans diades aquesta temporada. Van completar amb el 5 de 8 i el pilar de 6, i deu pilars de 4 simultanis.

L'altra colla participant van ser els Capgrossos de Mataró, que varen fer sense problemes el 3 i 4 de 8 a més del 2 de 7, i van tancar amb el vano de 5.

## La Seu d'Ègara de Terrassa, 20 de maig de 2017

### Minyons de Terrassa:

pilar de 4 caminant (pont), 3 de 9 amb folre, 5 de 8, 3 de 8 amb agulla, pilar de 6, deu pilars de 4

### Capgrossos de Mataró:

3 de 8, 4 de 8, 2 de 7, vano de 5

### Castellers de Barcelona:

3 de 8, intent desmuntat de 2 de 8 amb folre, intent desmuntat de 2 de 8 amb folre, 4 de 8, pilar de 5

# Festes de la Barceloneta

Eva Sarasa

## Barceloneta agredolça

Divendres al pati d'assaig l'Assumpta em va comentar si m'agradaria escriure la crònica de la diada de la Barceloneta a l'URC, i la primera resposta va ser "no sé escriure"; però em va insistir que no calia saber-ne i que només havia de plasmar les meves impressions, i com a persona que li costa molt dir que no –"no li digueu als meus fills"– vaig acceptar el repte.

El diumenge es va llevar amb un sol radiant, jo ja estava nerviosa per la diada ja que el dia anterior vam acabar amb la sensació agredolça de no haver assolit el nostre objectiu, la torre de 8 amb folre, que s'havia quedat dues vegades en intent desmuntat, però era el nostre dia, ho intuïa.

Una diada diferent per a mi. Normalment sortim tota la família en *troupe* corrent cap a la diada. Era un dia tranquil, només baixàvem l'Ainara i jo, la resta estaven escampats per la geografia catalana.

Vàrem arribar una mica tard, la calma no és bona, t'acostumes i passa el que passa. No havia començat, per sort: en ser la Festa Major de la Barceloneta hi havia altres activitats que demoraven la diada.

Vam començar amb dos pilars de 4 perfectes com sempre, en els quals anaven en el primer pilar, de baix el "Pinxo", de segon el "Gran Oriolet", d'aixecadora la Carla i d'enxaneta la Laia M. Al segon pilar anaven de baix el "Moya", de segon l'Arnau Lleixà, la Marina d'aixecadora i la Lucía d'enxaneta.

Els nervis es palpaven en l'ambient, volíem descarregar la torre de 8, la gent ja tenia ganes d'aconseguir-ho. El primer peu es va quedar en desmuntat; en el segon

**Una diada agredolça, on es va carregar la torre i el pilar però sense poder dir que havíem acabat la feina.**



Pilars simultanis de comiat a la Barceloneta

intent estava a la pinya sentint com les gralles tocaven amb l'alegria de fer l'aleta però just es va despenjar el pom de dalt amb una caiguda molt lletja que va dur a la Berta Sellarès a l'hospital amb una fissura a la clavícula. La diada va quedar trista per moments.

Recordo com la Joves de Valls van descarregar la torre de 8 folrada amb un esforç enorme que ens va posar a tota la plaça la pell de gallina.

Després d'una estona d'incertesa per veure la gent que havia pres mal, va continuar la diada amb un toc de

decepció i vam fer un solvent 3 de 8 i un 4 de 8.

Volíem acabar la diada descarregant el pilar de 6, però no era el nostre dia: un cop feta l'aleta el pilar no va aguantar una sacsejada i va anar avall. Va ser la primera vegada que estant a la pinya vaig notar com queia algú a sobre, no em vaig fer mal perquè anava de tap, i estava totalment coberta per l'Ignasi, que sí que va rebre.

Es va acabar la diada fent pujar tota la canalla en sis pilars de 4.

Una diada agredolça, on es va carregar la torre i el pilar però sense poder dir que havíem acabat la feina, però no tardaríem massa temps en fer-ho.

Vaig marxar sola de la diada, la canalla anava a la platja!!!



Aconsegueix la MASTERCARD dels  
CASTELLERS DE BARCELONA

Agència 0817  
Aragó-Lope de Vega - T. 933072051

**Plaça de la Barceloneta de Barcelona, 21 de maig de 2017**

**Colla dels Joves Xiquets de Valls:**

pilar de 4, 3 de 8, 2 de 8 amb folre, 4 de 8, pilar de 6 carregat, vano de 5

**Encantats de Begues:**

pilar de 4, 5 de 6, 4 de 6 amb agulla, intent desmuntat de 2 de 6, 2 de 6, pilar de 4

**Castellers de Barcelona:**

dos pilars de 4, 2 de 8 amb folre carregat, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 6 carregat, sis pilars de 4

# Identí'CAT 2017

Olga Lozano i Salvador Pons

**E**l passat 27 de maig la Colla va fer un viatge a la Catalunya Nord, més concretament a Baó, per participar a la setzena edició de l'Identí'CAT 2017. Els amfitrions van ser els Castellers del Riberal, colla de la qual som padrians, que celebraven vint anys.

Més de 110 castellers ens vam desplaçar en autocar i vehicles particulars per participar en un cap de setmana ple d'activitats, que constitueixen la més gran festa cultural del poble nord-català.

L'horari previst de sortida dels dos autocars es fixa a les 8.30 hores del matí, però finalment surten cap a les 9 hores. Primera anècdota del viatge, algú es queda a terra per una distracció i no agafa l'autocar.

Després d'un viatge sense incidències i que transcorre amb tranquil·litat, passem la frontera i entrem a la Catalunya Nord. Primera aturada: Perpinyà. Allà dispossem de temps lliure per dinar i conèixer la ciutat fins a les 16.30 hores. Durant aquestes hores fàcilment trobem grups de castellers que aprofiten per visitar els llocs d'interès, com el Palau dels Reis de Mallorca o la Catedral de Sant Joan Baptista.

A les 16.30 hores agafem de nou els autocars per anar a Baó. Arribem al local dels Castellers del Riberal. Es procedeix a distribuir tota la gent per dormir: al mateix local, a una zona d'acampada situada a uns 900 metres i a cases particulars.

Al mateix local també s'allotgen altres grups que han vingut per participar en aquest cap de setmana festiu (diables, geganters...).

A la nit els amfitrions ens ofereixen un sopar compost per embotits, formatges i coussous, i abundant beguda.

Tot seguit comença la festa amb «Un concert per a Catalunya Nord» amb Pere Figueres, Gerard Jacquet i Pascal Comelade, acompanyats dels músics Patric Felices i Gérard Meloux.

Una part dels castellers, després de voltar pel poble i quan ja creien que no seria possible, aconsegueixen trobar un lloc on poder veure, tot i que en francès, el partit de la final de la Copa del Rei entre el FC Barcelona i l'Alavés.

Passades les 22 hores s'inicia un correfoc pel carrer principal del poble amb la participació de tots els grups participants en la festa i dels habitants de la ciutat, que finalitza al costat del

local dels Castellers del Riberal amb una gran apoteosi de foc i música. Simplement espectacular!

Posteriorment gran concert d'Oques Grasses, que des del primer moment connecta amb el públic. Tot un espectacle que aconsegueix que fins i tot la geganta de la Bisbal balli al seu ritme i que s'aixequi un pilar durant la seva actuació. Festa i diversió fins a la matinada. Una gran manera de finalitzar aquest dia!

Diumenge, amb un dia espectacular i molt calorós, toca matinar, gens fàcil després de la festa de la nit anterior, i a les 9 hores es fa un esmorzar popular. Posteriorment sortim del local dels nostres amfitrions en cercavila. En primer lloc ens dirigim al principi del terme municipal de Baó, on es procedeix a la inauguració d'un cartell que indica, just a sota del nom del municipi, la seva pertinença a la Catalunya Nord. Es tracta d'un acte ple de significat i simbolisme.

Tot seguit, quan encara són presents al carrer principal els senyals del correfoc de la nit anterior, continua la cer-

Un cap de setmana intens, de retrobaments, de diversió, de promoció i difusió de les nostres tradicions i cultura popular.



cavila de tots els grups de cultura popular presents (Gegants de Taltahull, la Bisbal d'Empordà, Argelers, Ball de Gitanes de Vilafranca de Penedès, Gegantons del col·legi de Toluges i Grallers i Sorollosos del Riberal, Castellers de Barcelona i Castellers del Riberal) per tot el poble cap a l'ajuntament.

Un cop arribats, els Castellers del Riberal fan un pilar al balcó i nosaltres un pilar de 4. Posteriorment, travessant una arcada per sota l'ajuntament al nucli original del poble, accedim a la plaça de l'Església de Sant Vicenç, on ha de tenir lloc l'actuació castellera.

Prèviament es realitza una exhibició de ball de gitanes i de ball de gegants de les diferents agrupacions abans esmentades.

Passades les 11 hores, actuació castellera per part dels Castellers de Barcelona i dels Castellers del Riberal. Comencem amb dos pilars de 4 i continuem amb un 3 de 7, un 4 de 7 i un 4 de 7 amb l'agulla. Construccions amb molts debuts a diverses posicions. En tot moment hi ha col·laboració entre les dues colles. Com a fi de l'actuació, abans dels pilars de comiat, es fa un 4 de 7 de germanor, on el color vermell i verd d'ambdues colles s'aixequen fins a fer l'aleta. Per finalitzar, pilar de 5 del Riberal i dos pilars de 4 nostres. Com a cloenda, foto conjunta de les dues colles.

Posteriorment, dinar de germanor de totes les entitats participants. En finalitzar, els Castellers del Riberal fan obsequi d'una reproducció del rètol oficial de l'Identi'CAT 2017 a totes les entitats. Els Castellers de Barcelona fan lliurament als seus fillols d'una fotografia emmarcada del dia del seu bateig casteller fa 20 anys. A les 16.30 hores s'agafen els autocars per tornar a Barcelona.

Ha estat un cap de setmana intens, de retrobaments, de diversió, de promoció i difusió de les nostres tradi-



4 de 7 de germanor amb els Castellers del Riberal

cions i cultura popular.

Molt agraïts pel tracte rebut per part dels nostres fillols dels Castellers del Riberal. Desitjant-los molts anys més de salut i castells. Els felicitem pels 20 anys i pel manteniment que fan de la cultura catalana a terres de la Catalunya Nord.

Fins aviat, Baó!

#### Plaça de l'Església de Baó (Catalunya Nord), 28 de maig de 2017

##### **Castellers del Riberal:**

pilar de 4 al balcó (ajuntament), tres pilars de 4, 3 de 7, 4 de 7, 5 de 6, 4 de 7 de germanor, pilar de 5

##### **Castellers de Barcelona:**

pilar de 4 (ajuntament), dos pilars de 4, 3 de 7, 4 de 7, 4 de 7 amb agulla, 4 de 7 de germanor, dos pilars de 4

## Diada del Pati de Valls

Àxel Vilaseca

Per a un casteller sempre és especial actuar a Valls. Era dissabte 10 de juny, dos dies exactament després que la Colla fes 48 anys, a les tres de la tarda tots convocats a la sortida d'autocars des del local de la Colla. Amb nervis i emoció, enfilàvem per segon cop (tret de Decennals) el camí a Valls, bressol dels castells, a fer el que millor sabem fer, després d'una breu cercavila amb origen al local dels amfitrions de la Joves de Valls. Arribàvem les cinc colles a plaça: Moixiganguers d'Igualada, els Nens del Vendrell, Castellers de Vilafranca, els amfitrions i nosaltres.

Un cop fets els pilars d'inici, tots ells de 5, començava la històrica diada. L'ordre a plaça ens feia actuar en quart lloc. De sortida, la Tècnica va apostar pel 3

Per algú que s'estrena amb un castell de 9, té un encant especial. Mai abans sents tan profundament el fet casteller.

de 9 amb folre, el primer de la temporada i el que la Colla hem fet més lluny de casa. Un 3 de postal, molt parat i, segons més d'un casteller de folre, força còmode, que vam descarregar amb molta fermesa i seguretat. Personalment, per a una persona que s'estrena amb un castell de 9, té un encant especial. Mai abans sents tan profundament el fet casteller.

Després de la lògica eufòria vam atacar el nostre segon repte del dia: descarregar la torre de 8 folrada, que ens va quedar només en carregada a la Barceloneta, i que amb la mateixa serenor del 3, ara sí, vam descarregar després de dues temporades sense assolir-la, i que un cop més vam fer nostra amb fermesa. Val a dir que la canalla va demos-

trar molt d'ofici i empenta tot i el sotrac de la diada marinera.

Ja per acabar, abans de les rondes de repetició i pilars, vam aflluixar l'accelerador amb vistes de l'Aniversari amb un solvent 4 de 8 que apuntava força maneres, amb els crits de la pinya d'un pis més, fet que el deixava ben encaminat per ser folrat ben aviat.

Pel que fa a les altres colles, sobretot cal destacar l'estrena de la gamma extra enguany, de mans dels



Eufòria després de l'exceŀlent actuació a Valls

Castellers de Vilafranca, amb un tranquil 3 de 9 amb folre i agulla i una torre de 9 amb folre i manilles amb molta èpica a les manilles a la baixada del pom. Pel que fa a la colla local, després de carregar el 3 de 9 folrat i el 4 de 8 amb agulla, van apostar per recuperar confiança amb el 4 de 8 bàsic.

Una diada a Valls és un record que sempre tens al cap, i que et fa valorar la feina que cada dia d'assaig fem des de la Colla, ja sigui nuclis, pinyes, soques, canalla i pilars.

#### Plaça del Pati de Valls, 10 de juny de 2017

##### **Colla dels Joves Xiquets de Valls:**

vano de 5, 3 de 9 amb fore carregat, 4 de 8 amb agulla carregat, 4 de 8, dos pilars de 5 i dos pilars de 4

##### **Nens del Vendrell:**

pilar de 5, 4 de 8, intent desmuntat de 3 de 8, 2 de 7, 3 de 8, pilar de 6, dos pilars de 4

##### **Castellers de Vilafranca:**

pilar de 5, 3 de 9 amb folre i agulla, 2 de 9 amb folre i manilles, 4 de 9 amb folre, pilar de 7 amb folre carregat

##### **Moixiganguers d'Igualada:**

pilar de 5, 2 de 8 amb folre, intent desmuntat de 3 de 8, 3 de 8, 4 de 8, vano de 5

##### **Castellers de Barcelona:**

pilar de 5, 3 de 9 amb folre, 2 de 8 amb folre, 4 de 8, vano de 5

## Vigília del 48è Aniversari

Germán Simón

És el cap de setmana del nostre 48è Aniversari, que pinta molt bé. Després de la diada espectacular a Valls i d'uns fenomenals assajos previs de la setmana, les vibracions són molt positives.

Per començar la celebració, tenim la vigília, el dissabte a la tarda a la plaça del Rei (al rovell de l'ou del Gòtic), i ens accompanyen els Castellers del Prat i els Castellers de Santpedor. Les tres colles preparades, les gralles afinades, força públic expectant (majoritàriament turistes) i, oh sorpresa!, manca l'ambulància!

Trucades telefòniques, explicacions al públic impacientat, grallers tocant diverses peces i, tres quarts d' hora després, apareix l'ambulància, la diada pot començar!

A la primera ronda encarem el repte de l'actuació, portar a plaça el primer 5 de 8 de la temporada, que puja al primer peu i amb un ritme extraordinàriament ràpid, un vist i no vist. És un castell amb moltes estrenes a diversos pisos i sobretot una injecció d'adrenalina per encarar la resta de la diada i molta moral per a la diada d'Aniversari de demà.

A la segona ronda plantem un 3 de 8, al primer peu, sense cap contratemps i amb molta comoditat i facilitat.

A la tercera ronda és el torn del 4 de 8 també a la primera, amb alguna petita sotragada però en general força bé; s'ensuma que està preparat per ser folrat.

Finalitzem l'actuació amb un pilar de 5 en solitari i tres

pilars de 4 simultanis amb les altres colles.

Les altres colles van completar la seva actuació amb la gamma de castells de 6, 2 de 6, 3 de 6, 3 de 6 amb el pilar i 4 de 6.

La sensació final d'aquesta actuació és que era el preàmbul de la gran diada d'Aniversari de l'endemà, a la nostra plaça de Sant Jaume.



#### Plaça del Rei de Barcelona, 17 de juny de 2017

##### **Castellers del Prat:**

3 de 6, 4 de 6, 3 de 6 amb agulla, pilar de 4, pilar de 4

##### **Castellers de Santpedor:**

3 de 6 amb agulla, 3 de 6, 2 de 6, pilar de 4, pilar de 4

##### **Castellers de Barcelona:**

5 de 8, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5, tres pilars de 4

# 48è Aniversari

Jesús Mas Calero

**Q**uan et fas gran, si tens la sort de tenir uns amics o família d'aquells que et posen moltes espelmes al pastís, per molt que bufis sempre en pot quedar alguna per apagar...

Això mateix ens va passar a la diada de l'Aniversari de la Colla. 48 anys que volíem celebrar amb una tripla com Déu mana, però que ens va crear dificultats amb el 3 de 9 amb folre.

Però anem pas a pas:

Diumenge al matí ens vam plantar a la plaça, a la nostra, a Sant Jaume, amb ganes de menjar-nos un bon pastís d'aniversari juntament amb els Castellers de Sabadell i els Xiquets de Tarragona. I un convidat d'excepció: la calor extrema que feia que qualsevol petit moviment ja fes que suessis com si hagues sis fet un esforç considerable.

Vam sortir amb un vell coneigut, el 5 de 8. Una catedral que es va erigir tremolosa davant del cap i casal de la ciutat. Un castell que es va treballar força a la pinya, ja que es va fer especialment feixuc, tot i que era el de sortida. Des de fora, un castell consolidat que es movia en un dia sense vent.

En segona ronda, el 4 de 9 amb folre. A l'assaig de divendres el vam pujar fins a sisens, però amb moltes queixes de com va sortir. En canvi a plaça, amb la camisa posada i ben enfaixats, això va ser diferent. Seriositat i creença es van conjugar per fer un 4 de 9 quiet, tranquil, maco des de fora i tranquil des de dins. L'estrena de la temporada, el primer de l'any a plaça i a l'Aniversari, un

2x1 que cap negoci de menjar ràpid pot superar.

Llavors, entre el mar de castellers i gent present a plaça, va aparèixer la nostra Moby Dick del dia, el 3 de 9.

En la primera tongada, un peu desmuntat (un clàssic que no pot faltar) i un intent que va fer figa... Una soca com una roca i el tronc que va cedir. Decepció a la cara de molts castellers... Feia una setmana que havíem pujat

**L'estrena de la temporada, el primer 4 de 9 folrat de l'any a plaça i a l'Aniversari, un 2x1 que cap negoci de menjar ràpid pot superar.**

aquest castell a Valls i ara no podia passar que a casa nostra això no funcionés. Tot i això, la força del compromís amb la Colla es veia a les cares dels qui érem allà i la sensació de tornar a provar-lo era molt ben rebuda per tots.

Però la balena blanca es deixava veure pel mar de castellers tot i que no va permetre que ens hi acostéssim. Així doncs, després de les darreres actuacions de Sabadell i Tarragona, ho tornem a provar. Pleguem veles, ens posem de cara al vent per pujar la velocitat i es produeix el mateix resultat. Un peu desmuntat i un segon intent de pujar que es va parar perquè el castell es movia prou com perquè la mateixa cap de colla decidís que això no anava enllloc. Per sort i a diferència del Capità Achab, no ens vam entossudir amb el castell i no el vam tornar a provar. Així que es va improvisar un 3 de 8 per finalitzar una actuació que, malgrat l'aparició de la balena blanca, va deixar un molt bon gust de boca per la feina feta.

Un pilar de 5 al balcó de l'Ajuntament va donar per conclosa la gran actuació de la diada de l'Aniversari.

Com sempre, hem d'agrair l'ajut a les colles de



El nucli del folre del 4 de 9 de l'Aniversari

Sabadell i Tarragona, que, malgrat les dificultats que vam tenir amb el 3 de 9, van estar allà en cadascuna de les quatre vegades que el vam voler pujar.

Vull acabar amb una frase que vaig llegir o escoltar no sé on, però que ve al cas: [...] *els qui només compten els castells descarregats i no saben valorar els intents fallits és que realment no saben valorar el véritable esforç que hi ha darrere [...]*. Aquí podem afegir una altra frase que va dir Herman Melville, autor (casualitat?) de Moby Dick: “*Només quan un home ha estat vençut es pot descobrir la seva veritable grandesa*”.

Per això, estiguem contents pel 5 de 8, per l'estrena del 4 de 9 i, també per això, per les quatre proves a plaça d'un castell que tornarem a pujar ben aviat... Encara queden moltes diades abans de tornar a casa nostra per la Mercè i serà, en aquestes jornades que ens queden, on demostrarem el que som.

Som grans perquè no vam defallir. Ni defallirem. Som bons perquè ho sabem demostrar a cada plaça que trepitgem. Som... els Castellers de Barcelona!

#### Plaça de Sant Jaume de Barcelona, 18 de juny de 2017

##### Xiquets de Tarragona:

pilar de 4 caminant, 4 de 8 amb agulla, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 6, tres pilars de 4

##### Castellers de Sabadell:

pilar de 4 caminant, 7 de 8, 2 de 8 amb folre, 3 de 8, vano de 5

##### Castellers de Barcelona:

pilar de 4 caminant, 5 de 8, 4 de 9 amb folre, intent de 3 de 9 amb folre, intent desmontat de 3 de 9 amb folre, 3 de 8, pilar de 5 al balcó



## Festes del Roser de la Massana

Cinta Lleixà

### Cap de setmana a Andorra

El passat cap de setmana 8 i 9 de juliol ens vam desplaçar fins a Andorra per passar el cap de setmana. Vam sortir del local dissabte al matí i, després de fer una parada a l'alçada de Montserrat, vam arribar a Andorra la Vella a l'hora de dinar. Allà ens esperaven alguns membres dels Castellers d'Andorra per donar-nos la benvinguda i proporcionar-nos alguns descomptes per gaudir de Caldea durant la tarda, opció que molts vamaprofitar, mentre altres van dedicar les hores a visitar la zona o fer algunes compres. Ja al vespre, els autocars ens recollien per dur-nos fins a la Massana, una de les parròquies del Principat, on ens allotjàvem i on l'endemà faríem l'actuació. Vam

arribar-hi, ens hi vam instal·lar i vam sopar a cortesia dels amfitrions. A la nit vam baixar fins a la plaça de l'Església, on hi havia el concert de la festa major i, després d'uns quants balls, la gent tornava cap al pavelló on dominem gran part dels desplaçats fins allà.

Diumenge al matí, després d'un bon esmorzar proporcionat pels mateixos Castellers d'Andorra, vam recollir el pavelló i els autocars ens van conduir fins al lloc de l'actuació. Compartíem plaça amb els Castellers d'Andorra, i vam obrir amb dos pilars de 4 simultanis cada colla. A primera ronda els amfitrions feien el 2 de 6 i nosaltres recuperàvem el 3 de 7 aixecat per sota després de molts anys sense dur-lo a plaça. La segona ronda l'obrien els



locals amb el 3 de 6 amb el pilar i la tancàvem amb el 4 de 7 amb el pilar. A la tercera ronda descarregaven el 4 de 6 i per la nostra banda repetíem estructura amb un pis més. Els pilars de comiat van consistir en un pilar de 5 nostre i, posteriorment, alçàvem un pilar de 4 simultani a dos pilars de 4 dels Castellers d'Andorra. Per acabar la trobada vam ajudar la colla local a fer una prova de 3 de 7 aprofitant el volum de gent.

Després de l'actuació ens van repartir unes bosses de pícnic i ens van proporcionar més descomptes per a altres activitats, com anar a la piscina, opció que van aprofitar alguns, i pujar al cim de les pistes d'esquí amb el telecadira, opció que altres van escollir. A primera hora de la tarda ens trobàvem a l'aparcament on ens recollien els autocars per enfilar el camí de tornada cap a Barcelona, que, després d'una llarga cua de cotxes durant els primers quilòmetres, es va produir passades les nou del vespre.

Va ser un gran cap de setmana de germanor.



Plaça de les Fontetes de la Massana (Andorra), 9 de juliol de 2017

**Castellers d'Andorra:**

dos pilars de 4, 2 de 6, 3 de 6 amb agulla, 4 de 6, dos pilars de 4

**Castellers de Barcelona:**

dos pilars de 4, 3 de 7 aixecat per sota, 4 de 7 amb agulla, 4 de 7, pilar de 5, pilar de 4

## Festa Major del Raval

Albert Mateo

El 15 de juliol ens trobàvem a la plaça de la Gardunya (darrere el mercat de la Boqueria) els Castellers de Cerdanyola, els Xicots de Vilafranca, la Muixeranga de Xàtiva i els Castellers de Barcelona.

Començàvem l'actuació recordant amb tres pilars de dol la "Iaia Bosses", la Montserrat Elias, que ens havia deixat sobtadament el passat dijous 13 de juliol, i també per a dos castellers més: Francesc Capellan Navarro i Ignasi Marroyo Rodríguez.

Vam començar decidits amb el 3 de 9 amb folre, castell que se'n havia resistit per l'Aniversari, però a l'entrada de dosos el castell es va trencar. En ronda

**Tot i la caiguda del 3, vam apostar pel 5 de 8 en segona ronda i el vam descarregar.**

de repetició descarregàvem el 3 de 8 sense cap problema.

En segona ronda no vam baixar el ritme i apostàvem pel 5 de 8, que va pujar mogut però que vam descarregar amb ofici. I, per acabar, en tercera ronda vam fer un 4 de 8 on hi havia bastantes novetats al tronc i que també es va haver de treballar més del compte en una renzilla que s'estava enfonsant, però que finalment es va descarregar.

Pel que fa a la resta de colles, els Xicots de Vilafranca descarregaven la torre de 7, el 4 de 8, el 3 de 8 i un pilar de 5 de comiat; els Castellers de Cerdanyola portaven a plaça el 3 de 7 amb agulla, el 4 de 7 amb agulla, el 4 de 7 i en ronda de pilars un de 5 i un pilar de 4, tot descarregat.

La colla convidada de la Muixeranga de Xàtiva descarregava una torreta desplegà de 4, un castell de 4, la torreta sense desplegar de 4, felipet i un vano complet.

Plaça de la Gardunya de Barcelona, 15 de juliol de 2017

**Xicots de Vilafranca:**

2 de 7, 4 de 8, 3 de 8, pilar de 5

**Castellers de Cerdanyola:**

3 de 7 amb agulla, 4 de 7 amb agulla, 4 de 7, pilar de 5 i pilar de 4

**Muixeranga de Xàtiva:**

torreta desplegà de 4, castell de 4, torreta sense desplegar de 4, felipet, vano complet

**Castellers de Barcelona:**

tres pilars de 4 de dol (Francesc Capellan, Ignasi Marroyo, Montserrat Elias), intent de 3 de 9 amb folre, 3 de 8, 5 de 8, 4 de 8, pilar de 5



Pilars de dol a l'inici de l'actuació del Raval

# Festa Major de Begues

Sergi Garcia



**U**n any més, i ja en van tres des que sóc casteller de Barcelona, hem gaudit de la companyia i l'amabilitat dels nostres fillols, els Encantats de Begues, però aquest cop em toca a mi fer la crònica d'aquesta diada (no sé qui ha estat l'insensat o insensata que ha decidit que jo podia aportar alguna idea).

Dit això, intentaré fer-vos la crònica el menys feixuga possible dins les meves capacitats intel·lectuals.

Una diada de tràmit a esperes de Màrtirs d'aquí a dues setmanes i amb els dos castells bàsics de 8 força ràpids i segurs, castells als quals pensem pujar un pis més en dues setmanes i que ens serveixen com una bona prova de cara al que ve abans de les vacances.

D'altra banda, hem començat l'actuació amb un 5 de 8, el quart de la temporada, si no m'equivoco. El castell, que ha tirat amunt a la segona vegada, ja que els baixos de la torre érem força a prop de la rengla, s'ha vist segur en tot moment, no ha patit gaire i

l'hem pogut descarregar amb força solvència i amb la sensació, com a mínim des del nucli, de força comoditat. Ha estat un castell que sembla que ens l'estem fent prou nostre com per treballar-lo més i més i així, amb una miqueta de sort, algun dia poder posar-li una soca a sota.

Com tots els anys la diada ha acabat amb el típic dinar de germanor amb senglar, aquest any de botifarra, i amb la sensació d'haver complert amb els deures. I a fer tot posant la vista al proper 5 d'agost, en què esperem fer una gran diada.



Carrer Ferran Muñoz de Begues, 23 de juliol de 2017

**Encantats de Begues:**

pilar de 4 aixecat per sota, 5 de 6, 4 de 6 amb agulla, 3 de 6 amb agulla, tres pilars de 4

**Colla dels Joves Xiquets de Valls:**

pilar de 5, 2 de 8 amb folre, 4 de 8 amb agulla, 3 de 8, pilar de 6, vano de 5

**Castellers de Barcelona:**

dos pilars de 4, 5 de 8, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5

# Diada de Màrtirs Street

Jordi Marimón

Degut als meus horaris, quan coincideix una diada amb la meva festa llarga de 5 dies la Nuri busca un hotelet bé de preu per tal de, tal com varem fer a Andorra, aquesta vegada fer nit a Vilafranca per anar a Màrtirs.

Què podem dir d'aquesta diada tan màgica? El que vam viure tots els que estàvem allà no té precedents. Veníem d'un assaig de divendres estratosfèric, com va dir la nostra estimada cap de colla, i això va donar els seus fruits.

Vam començar amb un 5 de 8 ben plantat i, com em va dir l'Ainhoa, molt parats a dalt. Després, vam anar a treure'n la nostra espina clavada: descarregar el 3 de 9 amb folre. En les dues ocasions anteriors només el vam poder carregar, així que era necessari descarregar-lo per tal d'encaixar amb confiança el següent desafiament: el 4, i

En aquest punt del 4 de 9, a una Mercè ni l'haguéssim carregat, però som a Màrtirs!

ho vam fer. Es va treballar força, a nivell de soca i folre, i un cop carregat es va descarregar amb garanties.

—...Ara ve el monstre ...ara ve el titànic ...ara ve la serp verinosa, com deia lo Ramon. Es varen quadrar bé

les mides i, decidit, el quatre va tirar amunt. Quan vaig sentir... —dosos col·locats!!! —des de la meva posició de porta-crosses vaig sentir com començàvem a treballar, soca i folre, a "full equip" (com diem a la feina):

...crosses canviant els peus de posició, ... "Monto" posant peus a l'agulla... jo aguantant genolls de dos segons que s'enfonsaven... però era Màrtirs! ... i hi ha màgia a la nostra plaça! En aquest punt, a una Mercè ni l'haguéssim carregat, però era el màxim dels màxims, cadascú feia força amb cada múscul del seu cos, aguantant dolors inexplicables, ajudant al del costat. A la vegada no podem deixar d'esmentar l'esforç titànic del nostre fabulós tronc, i enviar petons a la nostra canalla, que sense ells no som res ...fina i valenta!, i el vam descarregar...!!!. Va ser un castell merescut i celebrat...!!!!. Per acabar, vam fer tres pilars de 5 simultanis amb alineacions que apunten maneres...!

Per part de Xicots, van començar amb un 2 de 8 folrat que van tirar amunt en un segon peu, tenint una canalla súper ràpida que els va permetre una descarregada fàcil. Després, van intentar dos peus del 4 de 9 amb folre, però no quadraven bé les mides i l'última vegada que l'havien intentat ja havien caigut. Així doncs, van voler assegurar i no córrer riscos descarregant 3 de 8 i 4 de 8.



Plaça de la Vall del Castell de Vilafranca del Penedès, 5 d'agost de 2017

## Xicots de Vilafranca:

pilar de 4 (Plaça de la Vila), 2 de 8 amb folre, 3 de 8, 4 de 8, pilar de 5 i quatre pilars de 4

## Castellers de Barcelona:

pilar de 4 (Plaça de la Vila), 5 de 8, 3 de 9 amb folre, 4 de 9 amb folre, tres pilars de 5

El 4 de 9 amb folre, èpic a la descarregada, desfermarà l'eufòria

# Altres actuacions

Eduard Paris



La canalla al Born Centre Cultural

A questa primera part de la temporada 2017 hem tingut actuacions petites que passem a referir. En primer lloc, en el projecte per fer un llibre sobre 50 pilars a 50 llocs emblemàtics hem fet un pilar de 4 (a vegades repetit, però mai simultàniament) als següents llocs: Castell de Montjuïc (tres pilars) i Estadi Olímpic Lluís Companys (tres) el 25 de febrer, Catedral de Barcelona (tres), Plaça Sant Felip Neri (dos), Plaça del Rei (dos) i Plaça Catalunya (un) el 18 de març, Parc d'Atraccions del Tibidabo (un) i Torre de Collserola (dos) l'1 d'abril, Búnquers del Carmel (dos) el 22 d'abril, davant del Monument als Xiquets de Valls a Valls (un) el 10 de juny, Camp Nou (dos) el 19 de juny, i MACBA (dos), Mercat de la Boqueria (un) i Rambles prop del Monument a Colom (un) el 15 de juliol.

Altres compromisos ens han portat a fer una actuació de congrés per a Chanel el 21 de març al costat del res-



Pilar a l'interior del Palau de Mar

taurant Bestial (3 de 7, 4 de 7, 5 de 6, pilar de 4) i una doble actuació de congrés el 3 d'abril al Born Centre Cultural per a uns cardiólegs (3 de 6, 4 de 6 amb agulla, 4 de 6, pilar de 4) i a la Llotja de Barcelona per a gent de Singapur (pilar de 4, 4 de 6, pilar de 4). També hem anat a la vuitena edició de la Mona Solidària que va organitzar la pastisseria La Palma i Eix Clot i a la Plaça Font i Sagué vam fer dos pilars de 4 (no simultanis) el 22 d'abril. El 5 de maig vam fer un pilar de 4 a l'Escola Provençals (carrer Perú, 105), amb motiu de la inauguració del Camí Escolar. A la tradicional cercavila de primavera del Clot-Camp de l'Arpa vam fer el 6 de maig quatre pilars de 4 (no simultanis): Plaça Can Robacols, carrer Rogent amb institut Juan Manuel Zafra, carrer Rogent amb carrer Bassols i Avinguda Meridiana amb carrer Corunya (seu de l'Orfeó Martinenc, d'on depenen els Diables del Clot, que compleixen 40 anys i van convidar a xocolatada). El 18 de maig a la tarda vam fer un pilar de 4 en un altre congrés a la Llotja de Mar.

A un congrés per a patrocinadors del Barça al mateix Camp Nou, davant tribuna, vam fer un 3 de 7 i un pilar de 4 el 22 de juny, i el 23 de juny, revetilla de Sant Joan, vam fer un pilar de 4 per rebre la Flama del Canigó a la Plaça de Sant Jaume i un altre al davant de l'Orfeo Martinenc (Avinguda Meridiana amb carrer Corunya), quan els donàvem el foc per la seva foguera.

Finalment, al juliol, el dia 5 vam fer un 3 de 7 al Pla de la Catedral en el XIX Congrés de Carilló, mentre sonava una peça musical, el dia 16 vam fer un pilar de 5 de dol per la Montserrat Elias "iaia bosses" al Tanatori de Sancho de Ávila, i el dia 29 vam participar a la Festa Catalana (especial torres humanes amb Falcons de Barcelona, Muixeranga de la Plana (Castelló) i Ball de Valencians de Vilanova i la Geltrú) a la Plaça Nova: pilar de 4 carregat, 3 de 7, 3 de 7 aixecat per sota, pilar de 4, pilar de 4 (Col·legi d'Arquitectes de Catalunya).



Congrés Mundial de Carilló davant de la Catedral de Barcelona

# Ens deixa el Francesc Capellan

Toni Mañané

**E**l passat 20 de juny ens va deixar en Francesc Capellan Sánchez als 85 anys d'edat.

Per als qui no el coneixieu, en Francesc o –com li dèiem, el “Capellà”–, va venir a la Colla empès pel seu fill, el “Capellà petit”, l'any 2007, i durant aquest temps va estar vinculat a la Colla fins que en els darrers anys problemes a l'oïda li feien perdre l'equilibri i va fer que no vingués ja ni a assajos ni actuacions.

En Francesc sempre tenia un humor irònic, aportant tota la força d'un home gran dedicat en cos i ànima al seu fill discapacitat Francesc. En un URC va publicar una carta, escrita a la seva estimada Horta de Sant Joan, en què deia “ens vam sentir acollits per la Colla i cada vegada més integrats. Us he de donar les gràcies per l'acceptació del meu fill i un servidor, que tot i tenir uns anyets a les esquenes m'he atrevit a fer pinya (...) ja tenim tots dos les camises que portarem amb orgull i us farem quedar bé”.

En un altre URC feia gala de la seva ironia: “atenció, castellers: segons un informe de la Direcció General de la Bona Salut s'ha produït un brot de “castellitis” benigna; les analisis revelen que el virus està localitzat al carrer Bilbao, 212” i com a símptomes d'aquest virus, “unes ganes boges de fer castells i si pot ser un 4 de 8



Allà on siguis, la nostra canalla aixecarà la mà per fer-te una carícia des de dalt del castell.

en amunt, millor”. O aquell altre escrit en què s'infundava de capellà de l'entitat i recomanaava reconduir els bons hàbits on s'acabín les apretades pecaminoses i lascives entre castellers i castelleres, que es parlés en esperanto en lloc de en català i que s'instal·lessin dos confessionaris a la pista, “un pels nois i un altre per les noies per redi-

mir els pecats. Recordeu, germans, que l'infern també existeix”.

Sempre vas oblidar-te de tu per fer pinya amb els tres fills, als quals estimaves per sobre de tot, o amb els castellers. Com es va dir a la cerimònia civil de comiat, no et va mai importar anar a l'estranger amb la Colla i mal dormir si això feia la felicitat del teu fill.

Recordo quan hi havia canvi d'horari que em venies i em deies “Toni, ja tenim el rellotge en hora”; era la teva petita aportació a la Colla, i et senties orgullós quan el miraves i anava puntual.

Vas escriure “vosaltres, que grateu el cel, sabeu que al cel també s'arriba amb bones accions”. Segur que tu, Francesc, “Capellà” gran, has arribat al cel a través d'una autopista de molts carrils; la teva bondat i l'amor que escampaves arreu t'ha fet entrar per la porta més gran. Allà on siguis, la nostra canalla aixecarà la mà per fer-te una carícia des de dalt del castell.

Forn de pa  
Cafeteria

Patisseria  
Catering



Concili de Trento, 77 T. 933 077 179  
Bilbao, 206-208 T. 933 075 358  
Villarroel, 193 T. 934 190 635  
BARCELONA

**Empòrium**  
serveis gràfics

Ciudad Real, 6 local 1 baixos (Gràcia)  
Fredi Planas: 93 219 54 55  
frederic@emporiumgrafic.com



Fabricació de tot tipus de  
segells de goma

# URC, 20 anys!

Toni Mañané

**S**etembre del 1997, la Colla comença a preparar la Mercè, on es va descarregar el 3, 4 i la torre de 8 amb folre. Setmanes abans, però, els castellers reben com a novetat "Una Revista Castellera, l'URC"; era l'inici de la publicació amb més vida de la Colla i que aquest setembre compleix 20 anys.

Han passat ja dues dècades i, fidel a la cita, L'URC és repartit dos cops a l'any coincidint amb les dues festes majors de la nostra ciutat, Santa Eulàlia i la Mercè.

Va ser gràcies a l'empeny de gairebé una vintena de persones que va poder aparèixer aquesta publicació. Dels fundadors actualment queden com a actius a la Colla el Fredi Planas, el Paco Igual, Josep Dávila, Josep Farreny, el Joan Penas, l'Afra Suárez, que en aquella època era la correctora ortogràfica, i els incombustibles Josep Sala i Pere Rovira, així com una canalla anomenada Ona Pons.

El número 1 de la revista anuncia "La Mègica de la Mercè" i estava il·lustrada per una foto de l'"improvisat" 3 de 8 descarregat a Sitges a finals d'agost, i a la contraportada, una foto titulada "Obrint noves places" reflectia un pilar de 3 aixecat a la Pica d'Estats.

El color vermell de la portada i contraportada va ser una constant fins el número 13, que apareixeria al desembre del 2004. Crida l'atenció el color dels textos i fotos a les pàgines interiors en un blau cridaner. Aquest primer número constava de vint pàgines i el contingut era una amalgama de texts i reflexions personals, tot i que ja apareix l'escript del cap de colla i el resum dels castells fets al primer tram de la temporada.

En el número 3 el text blau de les pàgines interiors ja desapareix i passa a ser de color vermell, un color molt més proper a nosaltres, però tipogràficament igual d'horrorós. Afortunadament algú deuria posar seny i es va començar a editar amb textos en negre. El número de pàgines va incrementant-se i es passa regularment a la trentena i fins i tot a les cinquanta-sis del número 9 (setembre 2002).

En aquesta primera etapa de la revista, en els números 6, 7, 8, 10, 12 i 13, a les pàgines centrals s'inclou un "encartament" amb "el RUC", quatre pàgines impreses sobre paper groc on s'inclouen articles amb caire irònic.

Durant aquesta primera etapa la periodicitat va variant, editant-se tretze números entre el setembre del



1997 i el desembre del 2004. Al 2002 es van publicar tres números encara que algun any només es va fer un únic exemplar.

## Nova etapa

És el número 14 (juliol 2005) on es produeix el primer canvi important: s'incorpora el color a les pàgines exteriors i es canvia l'escut i la manxeta o nom de la revista. Visualment s'incorpora el color a les pàgines exteriors. Aquesta nova imatge es manté al llarg de tres números i al corresponent a juny del 2007, el 18, es canvia

de nou la manxeta i a la portada s'inclou informació d'alguns dels articles destacats de l'interior i s'intenta l'aparició bianual.

En aquesta nova època s'obre més el contingut als components de la Colla fent-los partícips de les cròniques de diades i suggerint-los algun article concret. Es valora més la pluralitat de col·laboradors que un estil acurat de redacció, buscant a l'apartat de cròniques que aquestes reflecteixin les sensacions i emocions de l'autor.

També s'han incorporat plomes prestigioses i en el comentat URC 14 iniciàvem la col·laboració d'escriptors reconeguts com la Isabel Clara-Simó, Ignasi Riera, Matthew Tree, Leonard del Rio o l'Emili Teixidor. També hi va participar l'il·lustrador Bernat Lliteras.

Les planes de l'URC han estat també oferides a persones alienes a la Colla i hem volgut conèixer com ens veuen des de fora: així ho han fet els periodistes castellers Pep Ribes, Xavier Capdevila, Josep Almirall o l'Efrén Garcia, i fins i tot ens hem atrevit amb l'alcalde Ada Colau i els caps de Grups Municipals de l'actual Ajuntament de la ciutat.

Al llarg d'aquests 20 anys són moltes les anècdotes succeïdes al voltant de la nostra revista. Potser la que més em va impactar va ser precisament fa poc, en recollir les impressions del Consistori barceloní acabat de formar, on un o una (deixem el dubte en suspens) cap de Grup Municipal manifestava la seva esperança per tal que continuéssim en la nostra progressió i ben aviat "assoliu els castells de 9 pisos".

Predecessors de l'URC van ser "L'Esguerrat", publicat entre 1990 i 1993, i "La Xurriacada: Premsa lliure dels Castellers de Barcelona", que va publicar almenys set números entre finals del 90 i començaments del 2000, un mitjà NO-OFRICIAL impulsat per gent de la Colla (l'ABB -Associació de Baixos Borratxos-).

**En el transcurs dels anys hi han col·laborat plomes prestigioses com ara Isabel Clara-Simó, Ignasi Riera, Matthew Tree, Leonard del Rio o l'Emili Teixidor..**

# III Concurs InterInstituts

Màrius Àrias

El passat 3 de juny es va realitzar al parc del Clot la tercera edició del Concurs Interinstituts 'Nascuts per fer pinya' organitzat per la nostra colla. Tres edicions del concurs en les quals he participat amb els alumnes del meu col·legi, Escolàpies Sant Martí.

Queda lluny quan la Cinta m'expliava el projecte i m'oferia la possibilitat de participar-hi. Una idea agosarrada per partida triple: que el projecte fos acceptat pel director del meu col·legi; que els alumnes s'engresquessin a participar, i que un 'primers mans' com jo realitzés les tasques de cap de colla. Bé, de fet, no tan sols de cap de colla, sinó que en encapçalar el projecte havia d'assumir la tècnica de totes les parts del castell, des del pom de dalt fins a la pinya. Però vaig acceptar el repte i, fins avui, hem aconseguit participar en les tres edicions amb actuacions molt dignes.

Haig de reconèixer que el primer any va ser especialment dur per aquesta assimilació tècnica que havia d'adquirir. Per sort em van ajudar molt els promotores del concurs d'aleshores: Cinta, Robert, Meritxell... Més encara quan s'apuntaven a l'activitat més de 30 alumnes de diferents cursos de l'ESO.

Aquell primer concurs pràcticament el guanyàvem amb un pilar de 4 amb folre èpic, i potser ha estat la clau de tots els èxits que han vingut a continuació. M'omple d'orgull escoltar que els meus alumnes, quan presenten el nostre centre, una de les coses que remarquen és que fem castells.

Si parlem del nivell organitzatiu dels assajos amb els meus alumnes, us haig de dir que no hi ha gaire diferència amb el que ens trobem dia a dia a la nostra colla. Potser l'única cosa a remarcar és que, gràcies als assajos que fem al pati del col·legi, cada any tenim un grupat de nois i noies que tenen ganys de pujar als castells en començar l'ESO. De fet, penso que aquest és un dels punts que han marcat molt la diferència respecte a d'altres instituts que han anat participant en les diferents edicions del concurs: el fet que al meu col·legi tenim educació primà-

ria, i els alumnes ja venen motivats a fer castells. D'aquesta manera queda en part compensada la marxa d'alumnes quan finalitzen 4t d'ESO.

Aquests tres anys de participació al concurs també han fet que els meus alumnes ja tinguin un nivell tècnic

important que ha fet, per exemple, que enguany no tingüessim cap problema en enlairar estructures bàsiques de quatre pisos. I si això ho ajuntem al fet que algunes de les meves alumnes assisteixen als nostres assajos amb assiduïtat, fa que estem a un nivell que ens ha permès

plantar cara als joves de la nostra colla que van 'competir' amb nosaltres al concurs.

La gran dificultat que té el projecte és aconseguir que algun professor o professora s'anini a encapçalar-lo, i això ha fet que al llarg d'aquestes tres edicions hi hagi hagut un degoteig de centres que s'han presentat puntualment i no ho han tornat a fer. Aquí cal fer un esment especial a l'Institut Quatre Cantons, on han estat les mateixes alumnes les que han tirat endavant el projecte

i han fet una actuació més que digna en el concurs, tot i que tan sols eren set les participants.

Ja només queda parlar d'allò que fa tan interessant la nostra activitat: els valors castellers. No en va, moltes empreses s'han estat interessant per la nostra manera de fer, com a exemple d'allò que es coneix com a treball en equip. I, és clar, també resulta una activitat molt interessant per a treballar amb adolescents. Si hagués de dir què és el que més han valorat els meus alumnes de l'activitat castellera que fem al centre, no és el fet de

guanyar el concurs, sinó la interacció que es produeix entre els 'petits' i els 'grans' de l'escola; el fet de tenir un objectiu comú, d'haver de confiar entre ells, fa que hi hagi un lligam especial.

Si fos pels meus alumnes, encara continuarien els assajos. Però el curs escolar ja s'ha acabat i aviat en començarà un de nou. I més aviat del que ens pensem, arribarà el 4t concurs i esperem poder estar-hi.



Meritòri pilar de 4 a la final del Concurs Interinstituts

# El Manel Olivella i la seva història

Toni Mañané

Passar una estona amb el Manel Olivella, sitgetà de naixement l'any 1951, fa ensumar castells a cada moment de la conversa, amb la seva facilitat de paraula i sobretot la seva memòria detallada, et transporta a una època pretèrita, on fer castells era molt més complicat que ara, tant tècnicament com socialment. Amb els estudis d'enginyeria desenvolupats a Bull (en companyia del Josep Sala) es podria dir que van tenir el privilegi de convertir els Castellers de Barcelona en la primera colla castellera informatitzada, amb l'extracció de llistes de convocatòries de manera automàtica.

Membre dels Castellers de Barcelona des de l'any 72, després d'una breu estada a la (ja desapareguda) Colla dels Castellers de Sitges, i arrossegat pel Josep Sala, ha format part de la Tècnica de Tronc i ha estat president dels Castellers de Barcelona durant els inicis de la dècada dels anys 80.

## Manel, com va ser la teva entrada al món casteller?

Jo vivia a Sitges, i no m'agradaven els castells, ni a la meva família ni a mi. A Sitges no es vivia la tradició castellera, però el cap de grup de l'associació d'escoltisme tenia família a Vilafranca i em va preguntar si volia fer castells, li vaig dir que no, però mira, les coses... Vaig anar un dia a l'assaig i em va posar a la pinya i em va agradar. Vaig anar a viure a Barcelona i, per seguir, i amb la insistència del Sala, havia d'anar als Castellers de Barcelona!!!



El Manel Olivella

## Com ha canviat el fet casteller des dels anys

**70-80 fins ara?**

Tècnicament ha canviat molt. Si haguessis vist com dirigien pinyes als anys 70!!! Aquí, a Barcelona, estava tot molt més organitzat, però a Castellers de Sitges, per exemple, el seu cap de pinyes –que va copiar el sistema dels de Vilafranca– cantava les pinyes des de

Jo, per exemple, patia molt més a sota del folre que de baix en un castell de 7.

dins; es posava a la seva posició i anava cantant les posicions des d'allà, sense moure's de la posició que ocupava a la pinya, i així la gent que no volia participar-hi, aprofitava per allunyar-se, i, és clar, no sentien quan els cridaven...

Socialment també ha canviat molt. Abans era molt complicat fer cas-

tells, arrossegar gent, etc. Per exemple, una de les diferències bàsiques és que a Gràcia o Sants era molt més fàcil: la gent baixava les escales i pràcticament ja estava al local d'assaig. En canvi nosaltres, al Clot, hi havia gent, però no gaire, i molta venia de fora, i això sempre és més complicat.

**Una de les coses que em criden l'atenció a la Colla és la gent que els donen la camisa i no tornen, no els tornem a veure el pèl. Per què creus que no tornen?, què els diries?**

No tinc cap explicació a això. Pensa que la gent s'apunta al carro guanyador; si una colla va bé, i no cau sovint, hi entrarà molta gent. I potser la gent s'adona que fent castells es pateix molt, sobretot si van folrats. Les colles tendeixen a créixer i fer cada vega-

**CASTELLERS DE BARCELONA**

**ACTUACIÓ**

**Dia 11 Setembre 1982**  
(Dissabte) (Dijous)

**BANYERES**  
(Baix Penedès)-TARRAGONA

Autocar: A les 8'00 h., Sta. Coloma (gasolinera)  
A les 8'15 h., Clot/Maresma

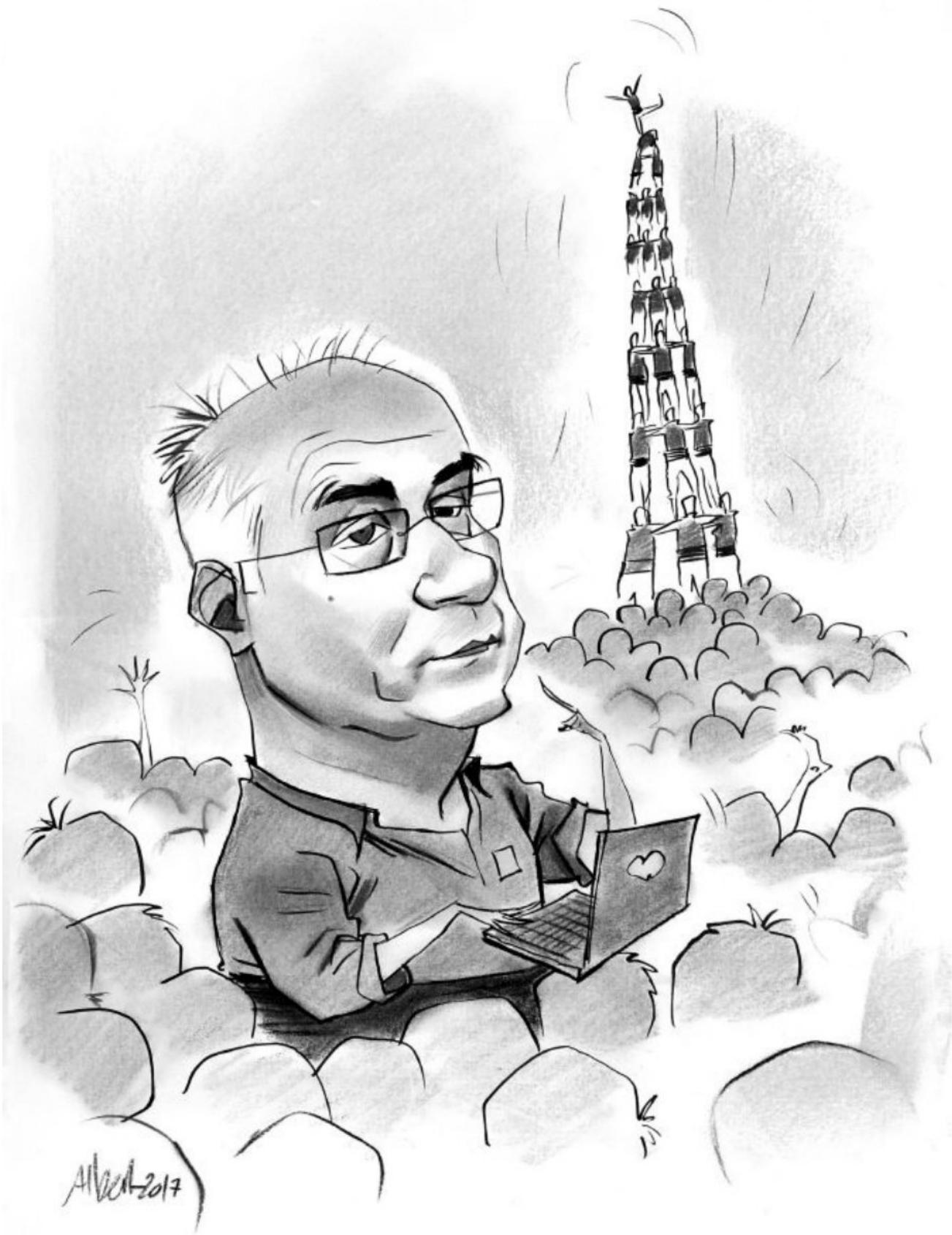
EBS QUEDAREM A DIRÀS ( Pels Castellers hi haurà una castellada )

\* Es la primera vegada que actuarem sols en terra castellera dins la conca del Baix Penedès. No faltis i podrem fer bona castella.

Fitxa de l'actuació de Banyeres del 1982 on es va carregar el pilar de 6

da castells més grans i a sota del folre es pateix... i molt... Jo, per exemple, patia molt més a sota del folre que de baix en un castell de 7. També deu dependre de la colla; suposo que a Vilafranca es pateix menys, les pinyes més grans queden més lligades. Per exemple, de vegades el Sala anava buscant gent per

la plaça per tancar la pinya; la gent s'amagava, sabia que patiria, i la gent no en tenia ganes, i més si veien que el primeres mans era fluixet, o es veia que la pinya no era gaire consistent. Si ha d'haver-hi alguna explicació potser és aquesta: a la gent, no li agrada patir.



**Tots a la Colla tenim la nostra història, d'una manera més o menys explícita, amb algun fet pendent o passat, i basada en alguna situació concreta o en alguna fita pendent. La història del Manel Olivella passa per un castell, que sobrevola sempre qualsevol punt de la conversa que vam mantenir aquella tarda de juliol: el pilar de 6, sempre hi era.**

#### **La història del Manel Olivella**

La meva història amb el pilar de 6 va començar l'any 80, al Concurs de Tarragona. Teníem una estructura factible, comptàvem amb 2 anxanetes, però una de 8 anys, de 17 kg!!! I amb el Dionisio vam dir, "ostres, aquest nen ens pot servir pel pilar de 6" i, com que, tomo a dir, teníem l'estructura més que treballada, el vam provar, i perfecte fins al quint, però el nano es va parar a la motxilla, fins que finalment va caure; no sabem què hauria passat si hagués seguit.

L'any següent, el 81, el segon d'aquella estructura va desaparèixer de la Colla; el Sala a terç i el quart es va mantenir, però amb algun canvi per dalt el vam seguir treballant sense fer res.

El 82 va entrar el Josep Maria Padullés, el segon del pilar de 6, que venia de Vilafranca, que coneixia al Pere, a l'Agut, al Sala; i ho vam parlar: "ostres, endavant amb el pilar". El vam estar treballant durant tot l'any, tot i que tampoc el podíem provar en condicions: estàvem al local de Gràcia i només el podíem fer al carrer i, amb tanta poca gent a la pinya, era amiscat. Aquest any, el vam provar dues vegades, una a Màrtirs, i l'altra l'11 de Setembre a Banyeres del Penedès. Al primer, la canalla estava molt mentalitzada, i a plaça estava molt maco i parat, però una trompada enrere que va agafar per sorpresa el segon va fer-lo caure. Aquell pilar l'hauríem carregat segur, fins i tot el podríem haver descarregat, anava molt fi, una llàstima. El de l'11 de Setembre, en canvi, el vam provar i, coi, va pujar fatal, tot girat i rebregat... Però, mira, el vam poder carregar com a mínim. Aquest any, al Concurs de Tarragona, l'enxaneta no volia pujar, però el millor és que vam obligar la colla de Vilafranca (ells no sabien que la nostra canalla dubtava) a fer un intent desmontat del pilar de 6 a la cinquena ronda, per por que no el féssim nosaltres i no els passéssim al concurs.

L'any següent el vam voler seguir treballant, l'any 83. Vam posar el quint com a enxaneta i el germà del



Intent de pilar de 6 a la diada de Màrtirs de 1983

que no volia pujar el 82. Aquest era un pilar molt més fotut, més pesat, i el vam provar dues vegades, una a Mataró (que jo no volia provar per reservar-lo per a Màrtirs) i la segona, ara sí, per Màrtirs. El vam provar però el quint es va tirar endavant i es va trencar (vegeu foto).

Abans era molt difícil assajar un pilar de 6; érem poca gent, no teníem xarxa i, tot i així, als assajos fins al quint estava molt parat; era quan pujava l'enxaneta que ho removia tot.

Hi ha un detall curiós. Tots hem aportat coses al món casteller. A la meva època, jo no havia vist mai això que fan ara al pilar, de portar el puny cap endavant. El primer que vaig veure fer això va ser al Sala. A partir de llavors, tothom ho feia; es podria dir que ho van copiar d'ell. Així com la utilització de les espàtllereres;

a Santa Coloma els deien els 'farolillos' perquè assajaven als fanals, i nosaltres vam col·locar al local antic una espàtllera perquè la gent provés de pujar i baixar; no crec que hi hagués cap colla que ho tingüés això.

#### **Manel, per finalitzar... unes dades:**

#### **Quantes camises vermelles guardes?**

Dues o tres, tot i que no em va bé cap (riu)... i ben descolorides que estan... però no goso a demanar-ne una altra (continua rient).

#### **Un castell preferit?**

El 3 de 8... tot i que el pilar de 6, evidentment, també...

#### **Un castell odiat?**

El 7 de 8. És un castell relativament nou... un bunyol que no m'agrada, és lleig.

#### **Un castell desitjat?**

El 3 de 8 per sota... Ens va faltar un punt de sort.

#### **Una plaça?**

Alguna de Valls... o Vilafranca.

#### **Una posició (castellera)?**

Quan feia de terç o segon.

#### **Una colla propera?**

La Vella de Valls.

# Josep Díaz

## Si el busqueu, el trobareu

Maria Assumpta Durà Guimerà

*Si en la darrera publicació parlàvem amb la Silvia Rue, és de justícia que també ho fem amb el Josep Díaz perquè el dia a dia de la Colla no s'entendria tant sense comptar amb aquesta parella de castellers.*

### Quan vas entrar a la Colla? Com vas conèixer Castellers de Barcelona?

Vaig entrar a la Colla l'any 84. Jo era electricista i em van contractar, a través del meu cunyat, per fer la instal·lació del local vell. A partir d'aquí, ja m'hi vaig quedar.

### M'ha arribat la informació que vas portar el bar de la Colla, Josep?

El meu cunyat portava el bar. El local només s'obria a la tarda, quan hi havia assajos.

Per qüestions de feina, el va haver de deixar i el va agafar la meva dona. Jo l'ajudava en moments de molta feina, o bé anava a comprar i ajudava a preparar les coses. Vam estar quatre anys al local antic al carrer Rossend Nobas i, després, amb el trasllat, dos anys al carrer Bilbao.

### I algun record especial del sr. Díaz?

Sí. Per a mi, l'any 85, perquè hi va haver l'escissió dels castellers que se'n va anar a fundar la colla de Castellers de Santa Coloma. I aleshores va entrar la meva filla Susanna, que tenia 5 anys i mig. No teníem enxaneta.



Tota la canalla petita era de Santa Coloma. I en aquell moment van agafar la meva filla i la van entrenar com a enxaneta. Es va estrenar a Sant Jaume.

### Quines posicions has ocupat a la Colla, Josep?

Normalment, fix era de lateral. I, en actuacions més fluixes, com ara congressos, tant podia ser agulla o primeres mans, en ser castells més petits, si no hi havia mans superiors, és clar.

### Quina podries dir que és la teva diada preferida?

La Mercè, sens dubte. Perquè és on anem a defensar la nostra plaça. A tirar el màxim que puguem. Si surt o no surt... (*Aquí, s'emociona. En Josep sent la Colla amb tota la seva ànima*).

### Després de parlar del passat... Ara toca el present. Actualment quina és la teva feina a la Colla?

Ara sóc... Què et diria...? Com t'ho diria jo...? De tot i de res. O sigui, cobreixo tot. Avui he sigut ajudant de cuina iahir també, al Dia de la Colla. A la meva edat no estic jo per a fer moltes històries. Aleshores, sóc com un comodí. Si no hi ha un altre ho faig jo. Sempre estic jo, i la meva dona, és clar. I a plaça em segueixo posant als castells, però més enrere. La joventut apreta.

## Mor el fotògraf Ignasi Marroyo

Eduard París

El 30 de juny va morir el fotògraf Marià-Ignasi Marroyo i Rodríguez. Conegut del nostre Pere Rovira (va fer les fotos de la seva boda), va ser en certa manera "fotògraf oficial" de la Colla als anys 80.

Ignasi Marroyo s'havia traslladat a Barcelona amb la seva família l'any en què va néixer (Madrid, 1928). S'inicia en la fotografia quan els seus pares li regalen una càmera a finals de la dècada de 1940. Rubinenc d'adopció, comença amb la fotografia documental, que el portarà a captar bones imatges del barri de barraques del Somorrostro, el mercat del Born, la Setmana Santa o les places de toros de Barcelona, i evoluciona cap a la fotografia industrial i publicitària. Membre actiu de l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya, i Creu de Sant Jordi 2014, actualment el seu fons es conserva a l'Arxiu Nacional de Catalunya.

Des de la Colla vam recordar-lo amb un pilar de dol a la Festa Major del Raval i traslladàvem el nostre condol a la seva família i amistats.



# La canalla pinta

Maria Medina



# La canalla diu...

Alexandra Estévez

## Soc castellera!!!

*Avui em llevo amb il·lusió  
perquè és dia d'actuació.*

*Haig de fer un gran esmorzar  
ja que forces he d'agafar.*

*La camisa vermella llueixo  
mentre a plaça em dirigeixo.*

*Tota la colla ens trobem,  
ara toca que ens enfaixem.*

*Les gralles ja estan tocant  
i la canalla pujant.*

*Quan per primer cop has fet un castell  
et mullen fins al clatell.*

*Contenta i feliç estic  
perquè amb els meus amics ric!!!!*



# Adéu a la Iaia Bosses

Mery Mañané

Comença l'actuació i el primer que se sent és "on és la Iaia Bosses?". Tothom busca la referència, la camisa vermella amb l'imperdible de la senyera, la faldilla blanca i el tamboret.

Has estat un emblema de la Colla, una persona estimada per tothom, una figura sense la qual no seríem la Colla que som ara. Vas arribar sent l'àvia de l'Eva, la Neus, el Jordi i el David i amb el pas dels anys has acabat sent la iaia de tots.

La teva feina sempre anava molt més enllà de vigilar-nos les bosses. Ens guardaves totes les coses de valor en un lloc segur, a la butxaca, a la mà o damunt de les cames. Sabies perfectament on havíem deixat cadascú

**Ens has demostrat, a nosaltres i a tot el món casteller, que no cal ser enxaneta o pujar al folre per sentir la Colla.**

les nostres coses, i així ens ho indicaves quan tornàvem a buscar-les. Has ensenyat a generacions i generacions a dir "bon dia" i "moltes gràcies". Ens has demostrat, a nosaltres i a tot el món casteller, que no cal ser enxaneta o pujar al folre per sentir la Colla amb els cinc sentits i deixar-s'hi la pell setmana rere setmana.

Ens has felicitat quan les coses sortien bé i ens has aixecat els ànims en els pitjors moments, tot recordant-nos que l'important era no caure.

Sabem que des d'allà on siguis seguiràs controlant que les nostres bosses estiguin vigilades, i en cada toc, en cada aleta, et sentirem una mica més a prop. Cuidarem dels teus i no se sentiran mai sols. Fins sempre, iaia.



La Montse a la diada de Nou Barris d'enguany



Homenatge que la Colla va retre a la Montse a la diada del Raval

# Caminades castelleres

## De Begues cap el mar a través del Garraf

Frederic Planas

**D**es de l'aparició de la colla local és força habitual que actuem a Begues per la festa major. Hi ha diversos motius que conviden a la caminada. Per una banda, el senglars que ens ofereixen per dinar demana a crits una bona digestió i res millor que una bona passejada per tirar avall..

Per l'altra, Begues està situada enmig d'un pla a una alçada considerable i això fa que, agafem la direcció que agafem, malgrat haver de pujar potser una mica al començament, la resta d'excursió sigui de cara avall. Podem escollir moltes destinacions i a la majoria hi trobarem transport públic per tornar. Podem anar cap a Vallirana, cap a Torrelles de Llobregat, cap a Sant Climent de Llobregat, etc.

Jo recomano especialment anar cap a mar. No sempre tenim la sort de fer una excursió amb el mar de fons com a testimoni i la visió del mar i el delta del Llobregat des de dalt del Garraf és molt agraïda.

L'únic inconvenient és que al mes de juliol fa molta calor al Garraf (on no hi ha boscos que ens proporcionin ombra), per tant, ja va bé allargar una mica el dinar per tal de començar quan el sol va de baixa. El dia encara és llarg i necessitarem quatre hores de llum: podem començar fins i tot a les 5 tocades.

**00.00 h** Sortirem de Begues baixant pel passeig de l'Església (lloc de l'actuació) i pel carrer Puigmoltó.

**00.05 h** Creuarem la carretera per un pas soterrat i ja trobarem les marques del GR92. Passem per davant del mas del Pati, creuem un camí asfaltat i seguim les marques per un sender.

**00.10 h** Arribem a un creuament de pistes. Si hem sortit de Begues per una altra banda arribarem a aquest punt per la pista de l'esquerra. Nosaltres agafem, tot recte, la pista direcció S. Si haguéssim arribat per la de l'esquerra, aquí hauríem de girar a l'esquerra.

**00.30 h** Deixem a l'esquerra una pista cap a la font Sangonera.

**00.35 h** Coll de la Clota. Pals indicadors. Diversos camins. Nosaltres escollim el que segueix cap al Puig de les

Agulles. Als pocs metres el GR deixa la pista per tal de fer drecera però si seguim la pista arribarem al mateix lloc.

**00.55 h** Ja som dalt la carena. Veiem a l'esquerra el mar i el delta del Llobregat; a la dreta, el pla de Begues i Montserrat. A l'esquena ens queda el castell de l'Eramprunyà i la ciutat de Barcelona al fons. Deixem la pista de la vall del Teix i seguim per la que ens porta a la Morella.

**01.30 h** Punt culminant del Garraf: la Morella. La visió és de 360°.

**01.45 h** Deixem a l'esquerra el camí de cal Ganxo i Castelldefels. A la dreta, camí cimentat i posteriorment tram de carretera asfaltada.

**01.55 h** Pla de Campgràs. A causa del material de les roques calcàries, l'aigua dissol la pedra i crea avencs i coves. Paradís dels espeleòlegs. Els múltiples avencs estan assenyalats amb pals indicadors però, tot i així, aneu amb compte.

**02.00 h** Encreuament. Deixem a la dreta la direcció de Vallgrassa. Nosaltres escollim la Pleta, a l'esquerra. Ara anem clarament de baixada.

**02.20 h** Antiga masia de la Pleta i, actualment, centre d'interpretació del parc.

**02.25 h** Deixem l'asfalt. El GR agafa un sender a la dreta. Ens durà a una pista que baixa entre

pedreres i la visió del mar enfrente.

**02.50 h** Abandonem la pista de les pedreres. El GR torna a agafar un sender a la dreta. Baixada forta. Ja es veu el port del Garraf davant nostre.

**03.30 h** Estació de ferrocarril del Garraf.

### FITXA TÈCNICA

**Distància:** uns 10 km

**Desnivell:** +250 de pujada, -600 de baixada

**Horari:** 3 h 30' sense comptar les aturades. Per tant és factible fer-ho després de l'actuació, i fins i tot de menjar el senglars.

**Dificultat:** fàcil, recorregut per pistes o camins fresats. Atenció a la zona de Campgràs per la proliferació d'avencs. No hi ha aigua en tot el camí.

**Orientació:** fàcil, sempre que seguim les marques vermelles i blanques del GR92. Si no és així, la ruta segueix una zona elevada i la vista del mar ens ajudarà a orientar-nos.

**Cartografia:** Editorial Alpina, mapa Garraf. Escala: 1:25.000

